

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Kansalaispulsssi – 50. kierros

Verkkokysely 8.11.–13.11.2023

15–74-vuotiaat mannersuomalaiset

Päivitetty: 16.11.2023 / VNK Strategiaosasto

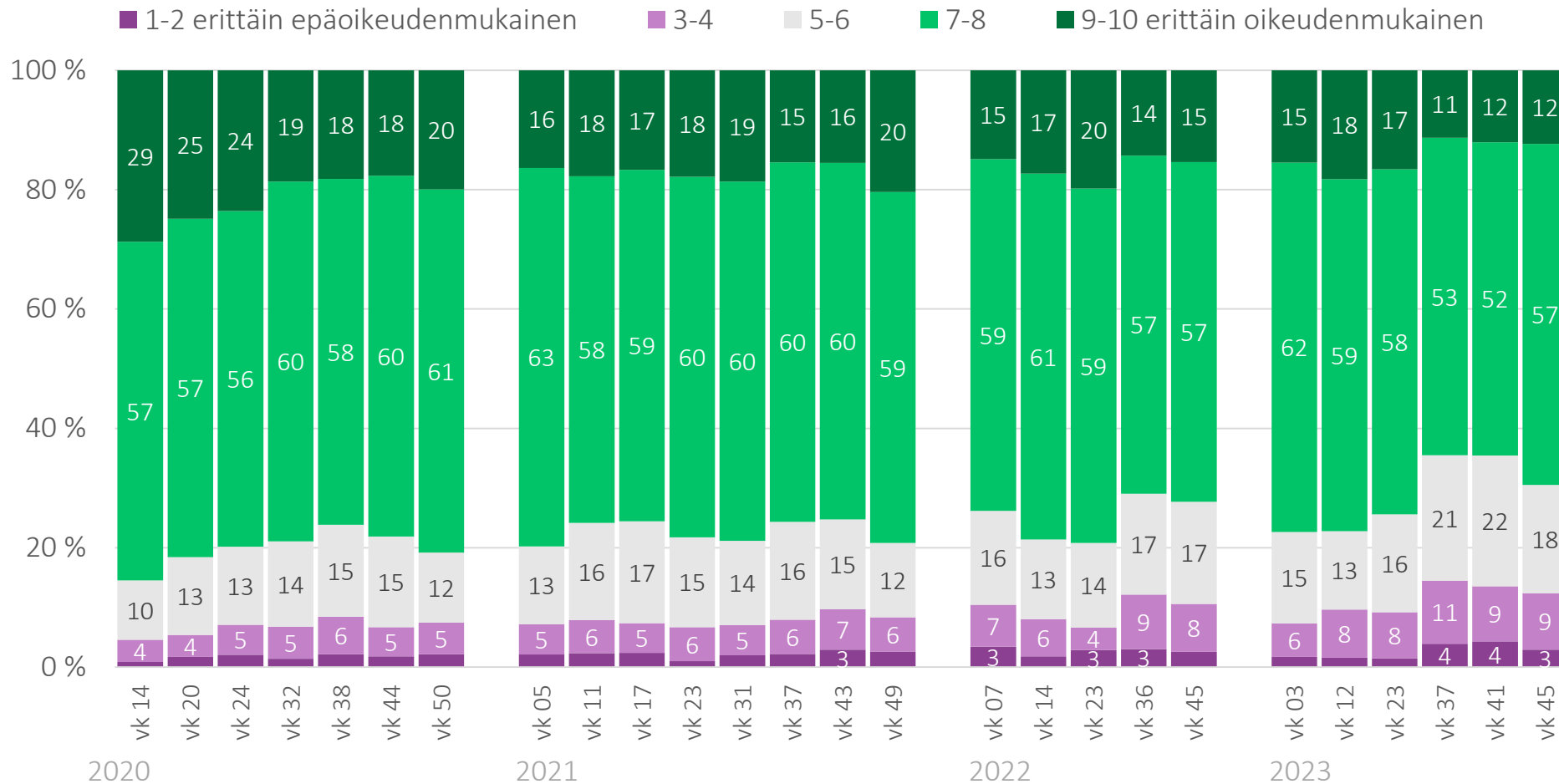

Hyvinvointi, mieliala ja luottamus

- 1. Kuinka oikeudenmukaisena pidät suomalaista yhteiskuntaa tällä hetkellä?
- 1_b. Yleisesti ottaen, kuinka paljon luotat toisiin ihmisiin?
- 1_c-d. Kun mietit omaa mielialaasi eilen, kuinka paljon koit seuraavia tunteita ja tuntemuksia:
Olin iloinen ja hyväntuulinen; Olin allapäin ja masentunut
- 1_e-h. Miten hyvin väittämä pitää paikkansa sinun kohdallasi: *Voin elämässäni tehdä asioita, joita oikeasti haluan ja arvostan; Osaan tehdä asioita hyvin ja pystyn saavuttamaan asettamani tavoitteet; Tunnen läheisyyttä ja yhteenkuuluvuutta ihmisiin, joista välitän ja jotka välittävät minusta; Koen juuri nyt oman elämäni arvokkaaksi ja merkitykselliseksi*
- 5. Kuinka luottavaisesti suhtaudut tulevaisuuteesi tällä hetkellä?
- 7. Stressillä tarkoitetaan tilannetta, jossa ihminen tuntee itsensä jännittyneeksi, levottomaksi, hermostuneeksi tai ahdistuneeksi taikka hänen on vaikea nukkua asioiden vaivatessa jatkuvasti mieltä. Tunnetko sinä nykyisin tällaista stressiä?
- 34: Kuinka samaa tai eri mieltä olet? Koen, että elämäni on turvallista.
- 8. Kerro arviosi suomalaisten mielialasta tällä hetkellä.

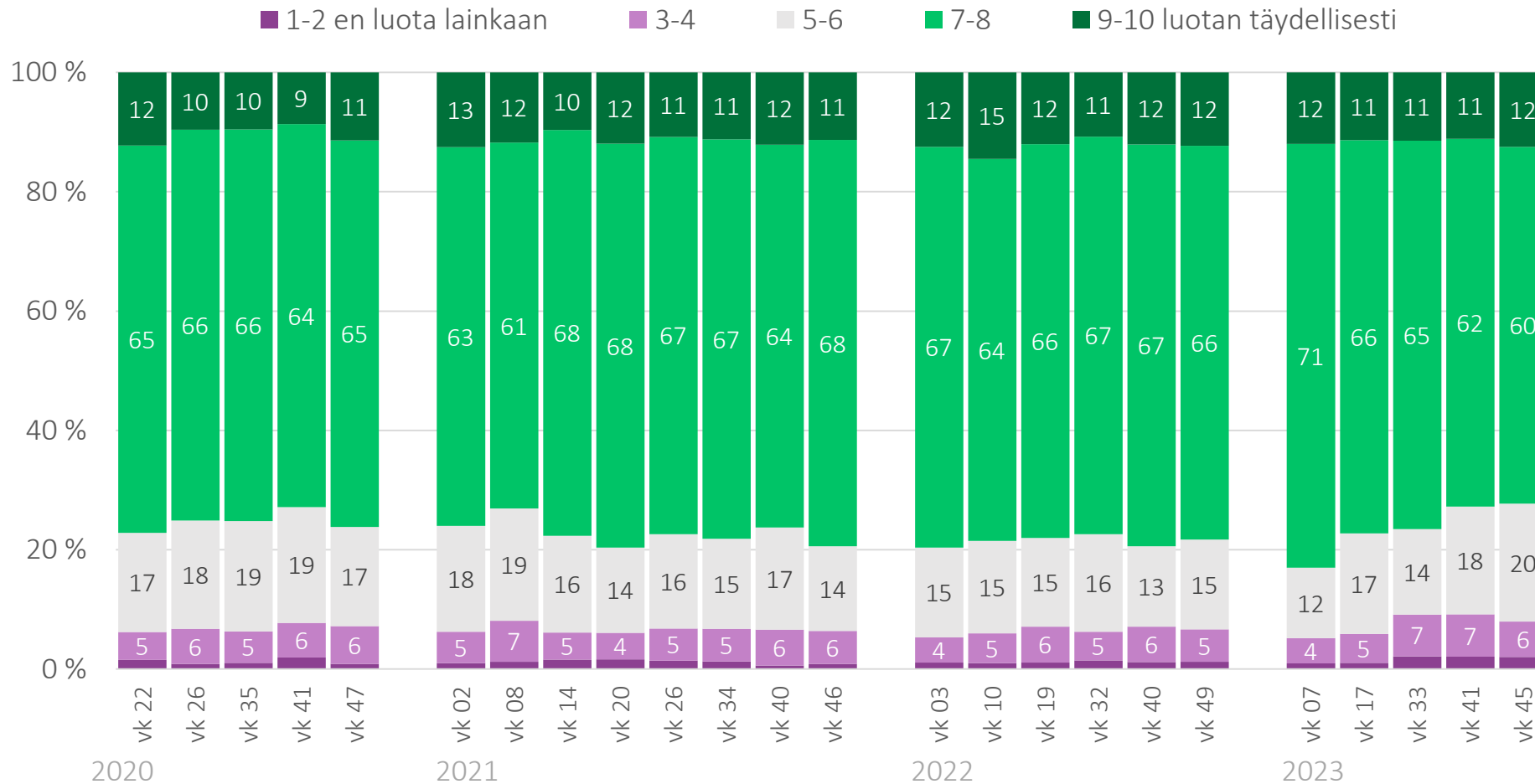

1. Kuinka oikeudenmukaisena pidät suomalaista yhteiskuntaa tällä hetkellä?

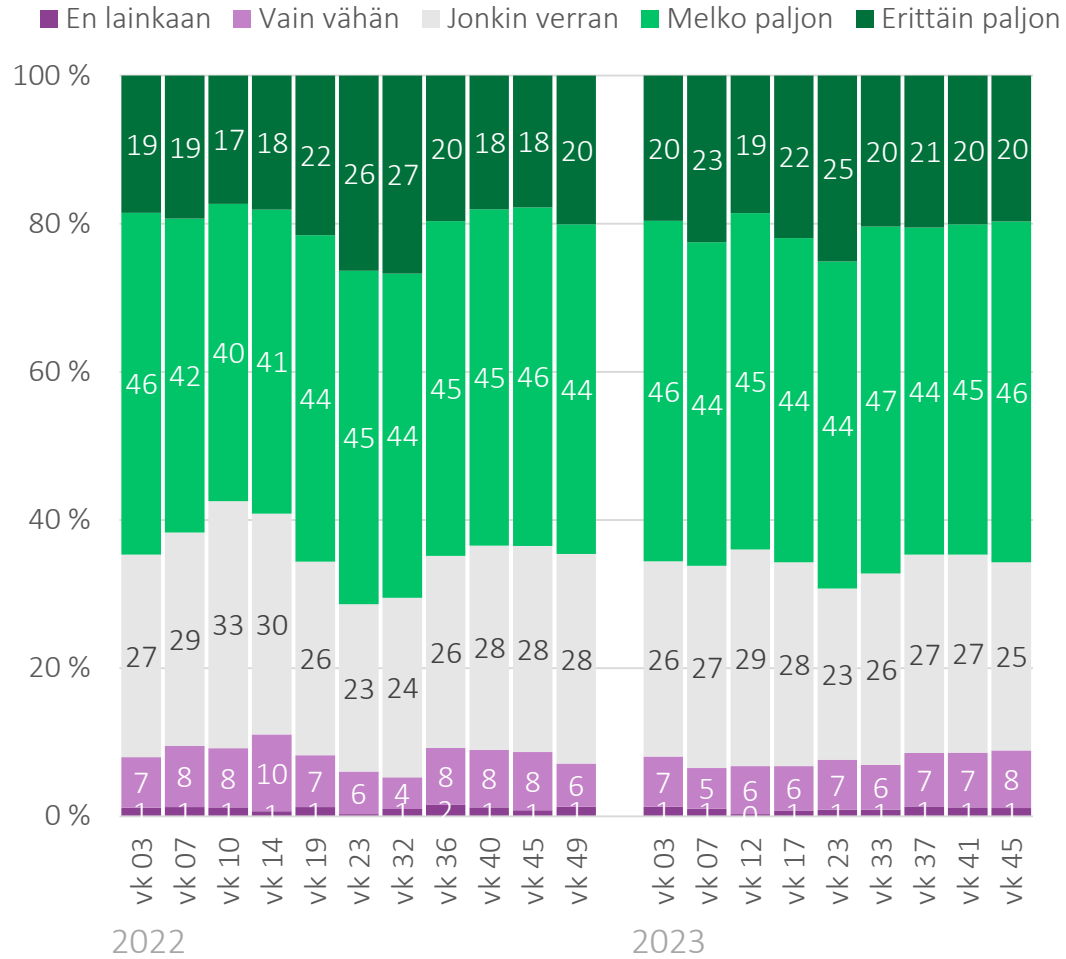
1b. Yleisesti ottaen, kuinka paljon luotat toisiin ihmisiin?

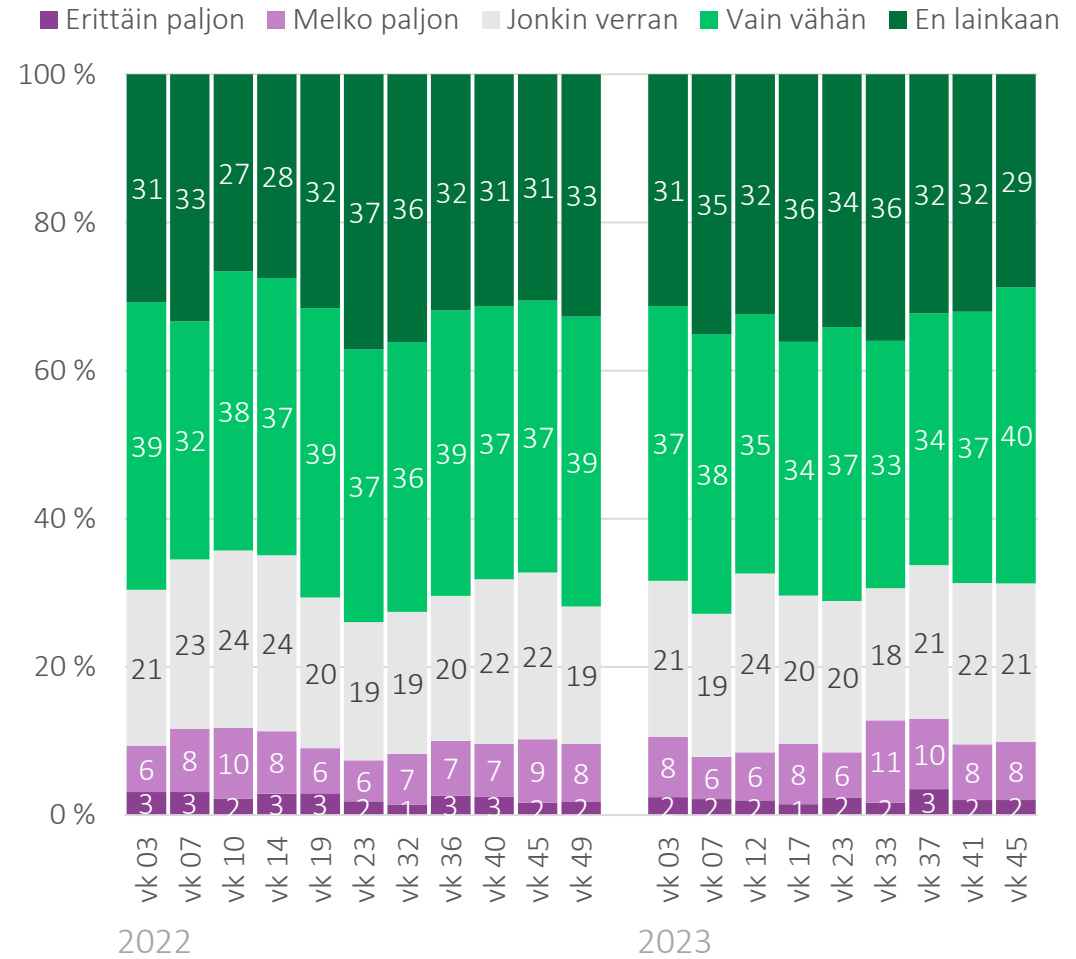

1c-d. Kun mietit omaa mielialaasi eilen, kuinka paljon koit seuraavia tunteita ja tuntemuksia:

Olin iloinen ja hyväntuulinen

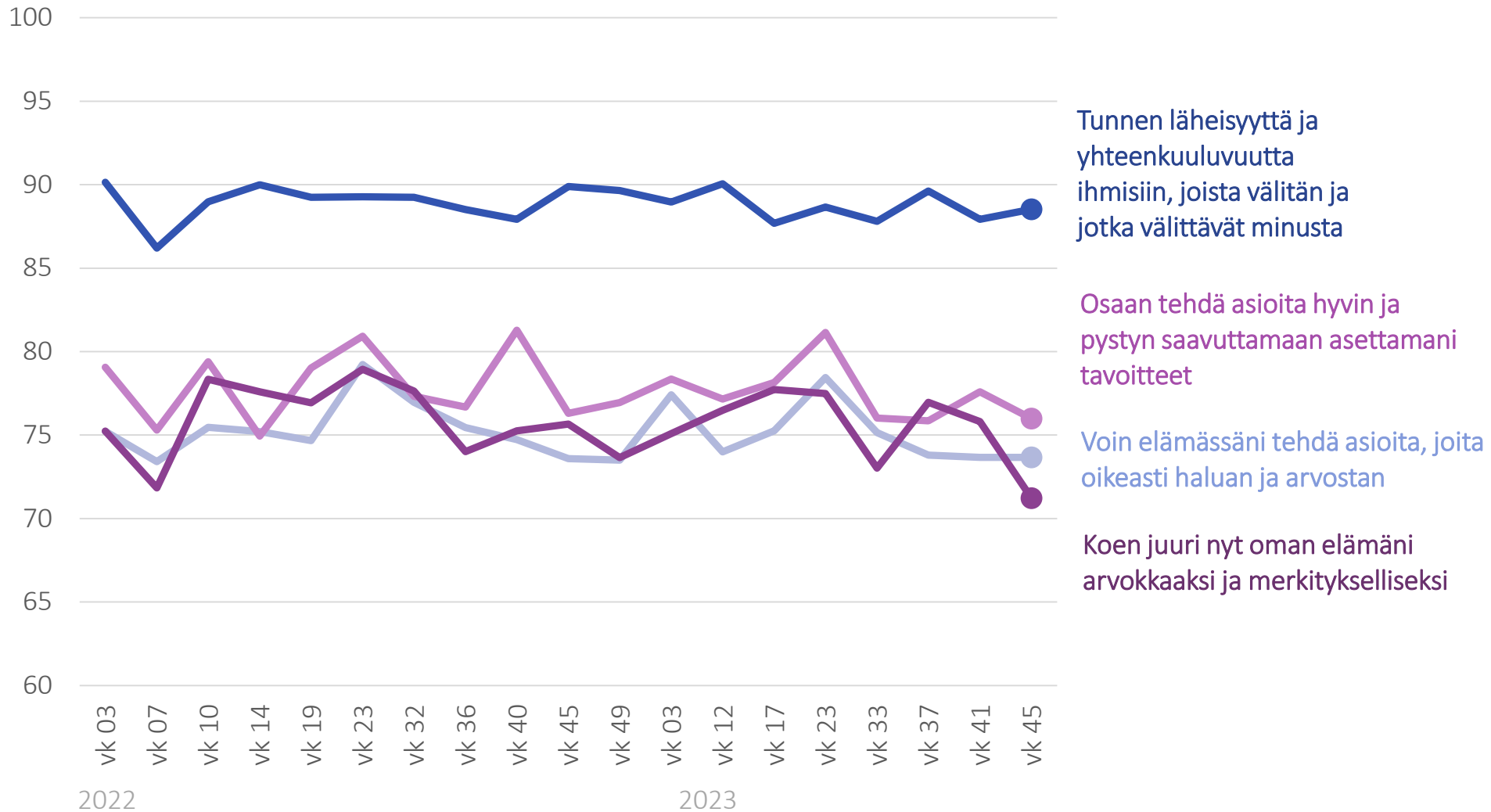
Olin allapäin ja masentunut

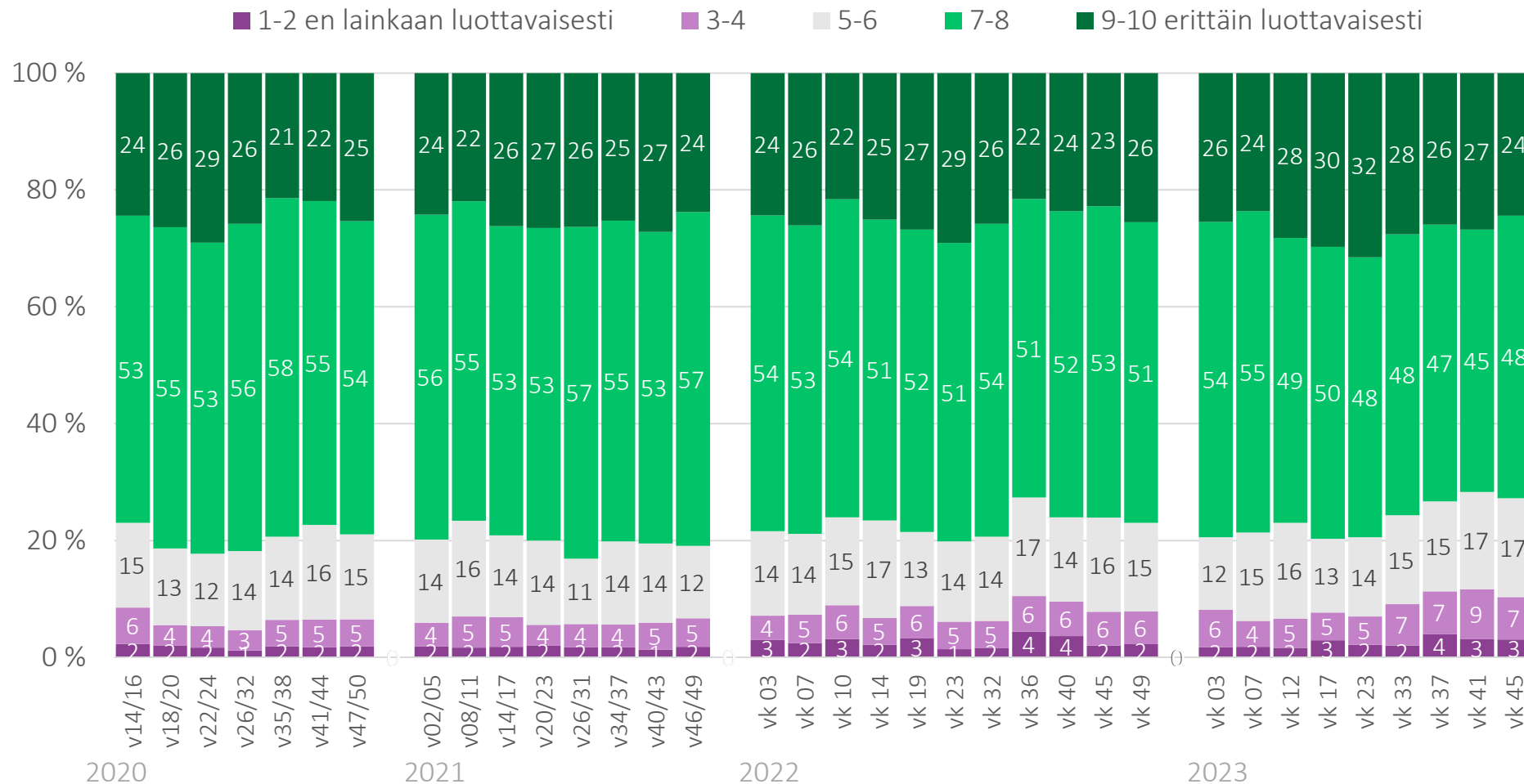
1e-h. Miten hyvin väittämä pitää paikkansa sinun kohdallasi:

melko samaa tai täysin samaa mieltä, %

5. Kuinka luottavaisesti suhtaudut tulevaisuuteesi tällä hetkellä?

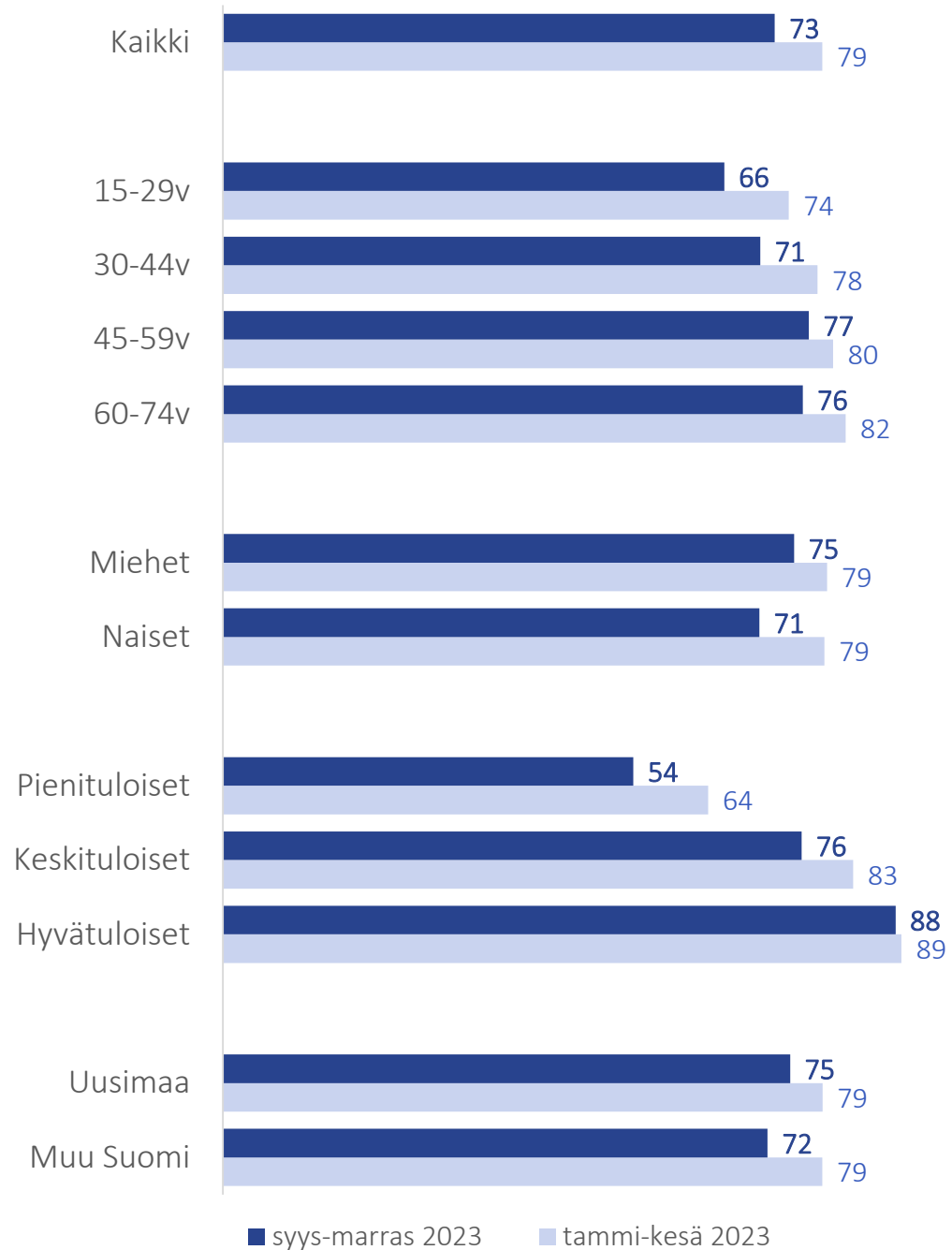

5. Kuinka luottavaisesti suhtaudut tulevaisuuteesi tällä hetkellä?

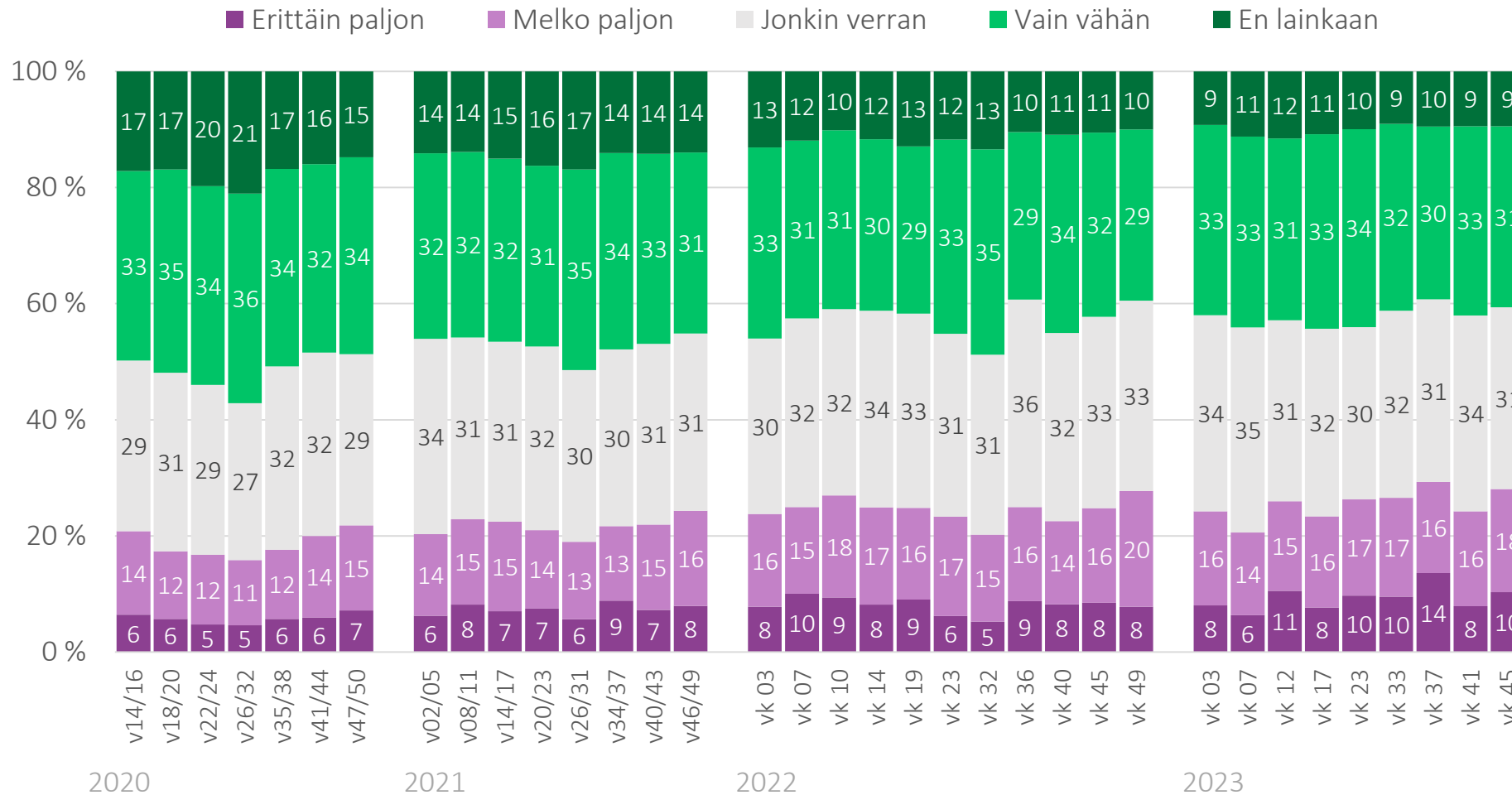
melko tai erittäin luottavaisesti, %

Luottamus tulevaisuuteen on laskenut syksyllä selvästi alkuvuoteen nähden, joten kuviossa tarkastellaan taustatekijöittäin muutosta alkuvuoden (tammi-kesä, 5 kierrosta) ja syksyn (syys-marras, 3 kierrosta) kierrosten välillä.

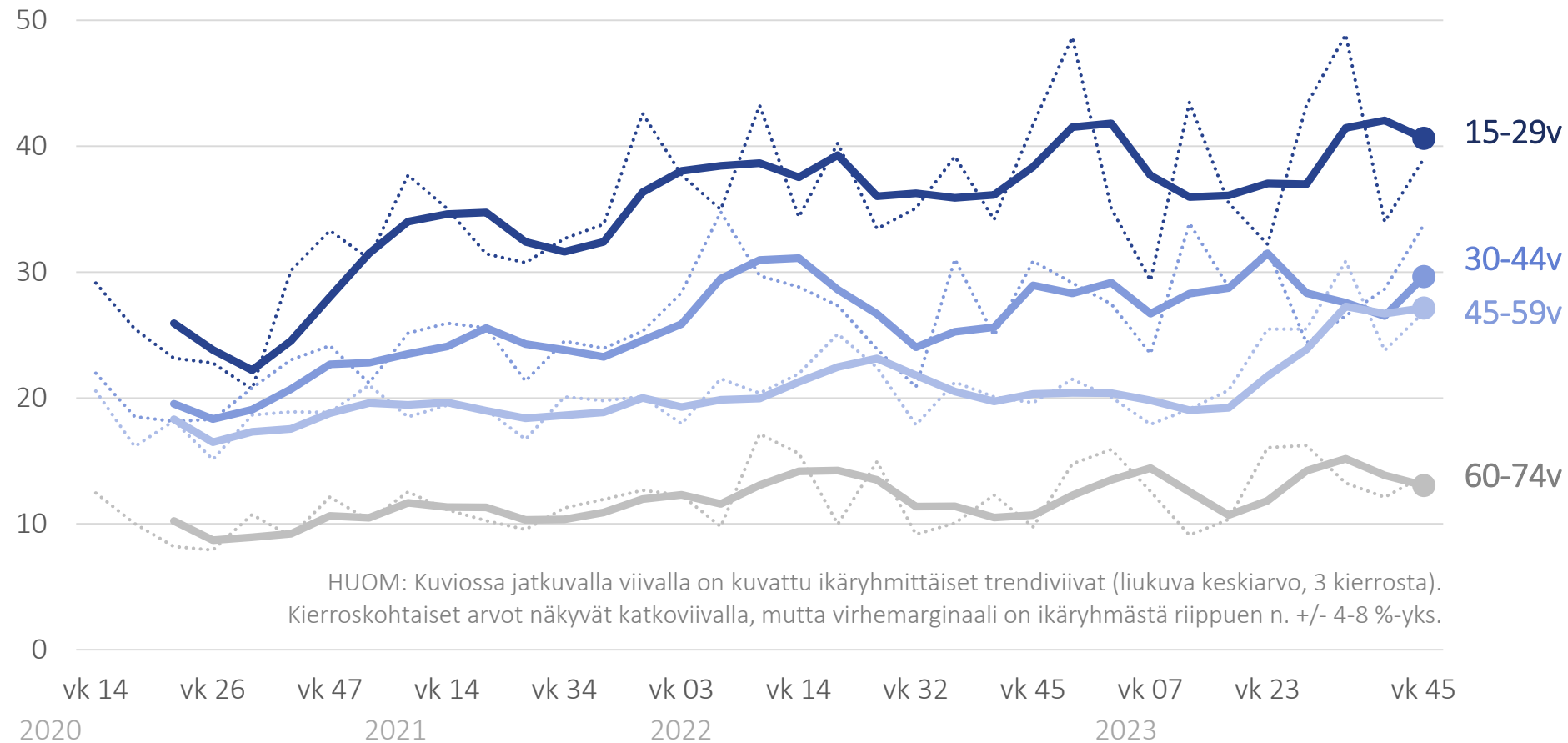
7. Stressillä tarkoitetaan tilannetta... Tunnetko sinä nykyisin tällaista stressiä?

7. Stressillä tarkoitetaan tilannetta... Tunnetko sinä nykyisin tällaista stressiä?

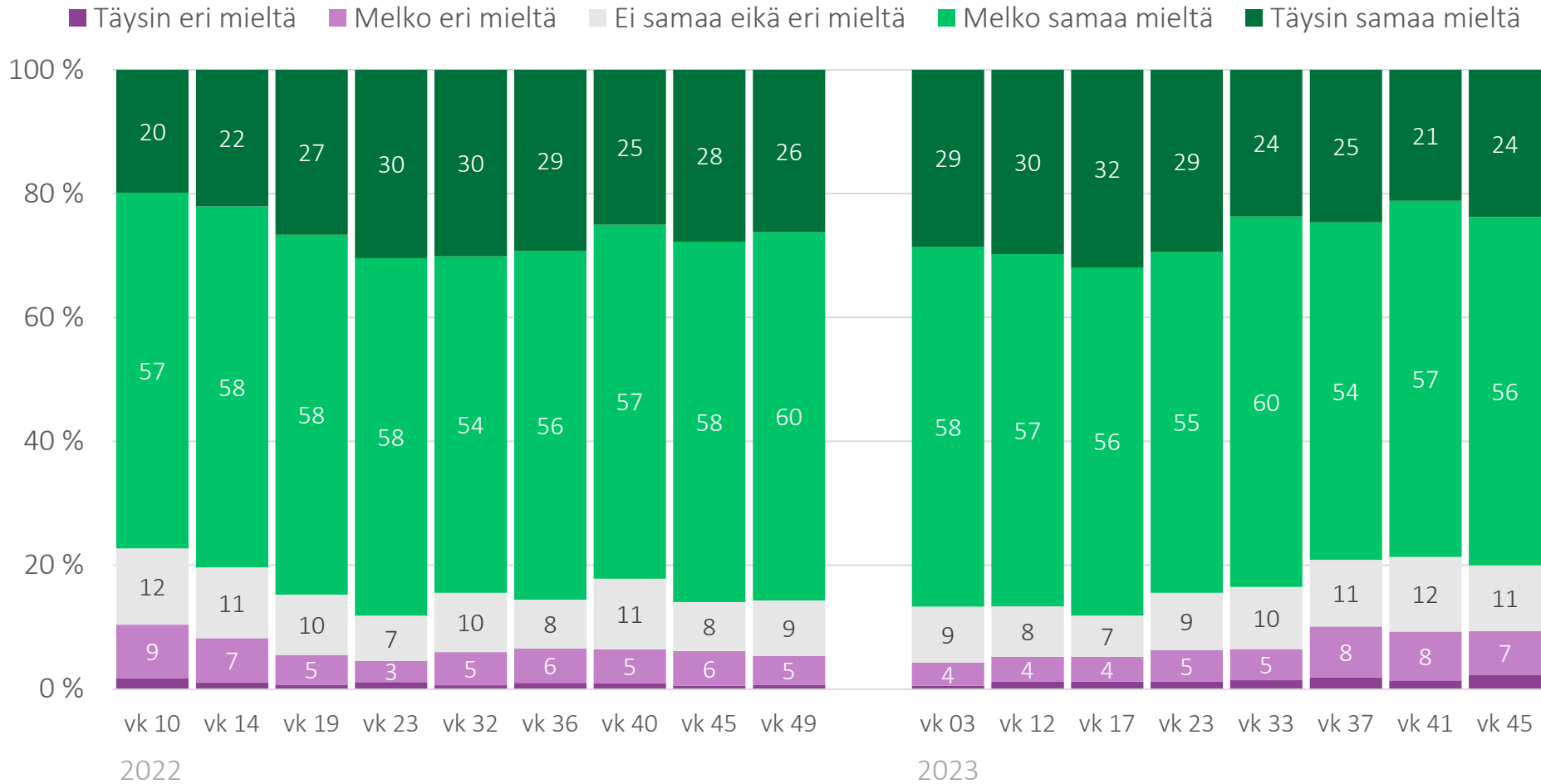
vähintään melko paljon stressiä, %

HUOM: Kuviossa jatkuvalla viivalla on kuvattu ikäryhmittäiset trendiviivat (liukuva keskiarvo, 3 kierrosta). Kierroskohtaiset arvot näkyvät katkoviivalla, mutta virhemarginaali on ikäryhmästä riippuen n. +/- 4-8 %-yks.

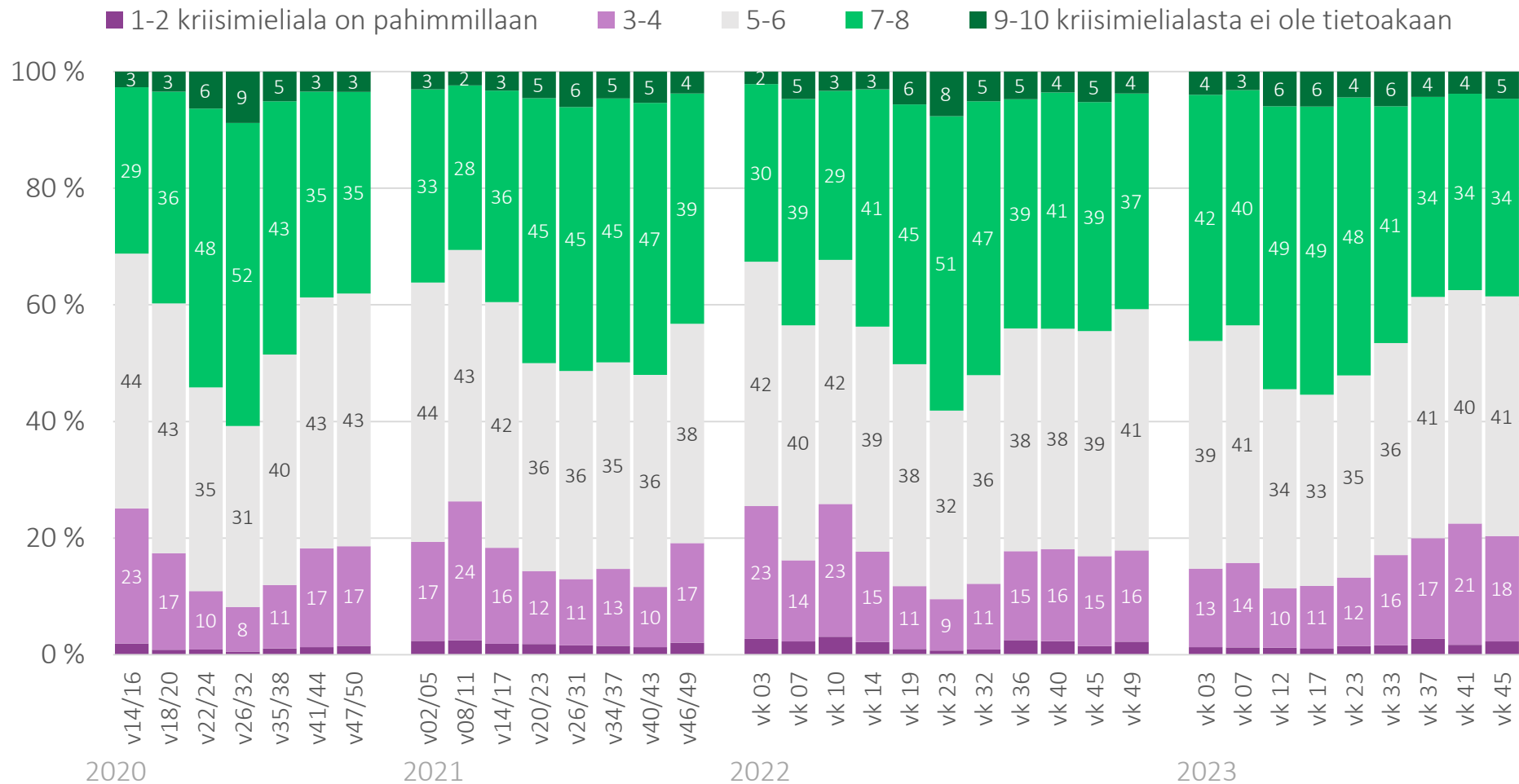

34. Kuinka samaa tai eri mieltä olet? Koen, että elämäni on turvallista.

8. Kerro arviosi muiden suomalaisten mielialasta.

Yhteiskunta

- 11. Kuinka paljon henkilökohtaisesti luotat seuraaviin instituutioihin: *Poliittiset puolueet; Kuntahallinto; Tiedotusvälineet; Suomen eduskunta; Valtionhallinto; Suomen hallitus; Tuomioistuimet; Koulutusjärjestelmä; Terveystieteiden tutkimuskeskus; Poliisi; Puolustusvoimat; Euroopan unioni, Nato*
- 45b. Vaikuttaako Suomen Nato-jäsenyys turvallisuuden tunteeseesi?
- 55. Mihin yhteiskunnallisiin teemoihin hallituksen pitäisi mielestäsi erityisesti kiinnittää huomiota lähitulevaisuudessa? Valitse seuraavista 3 tärkeintä: *Kestävä julkinen talous; Työllisyyden parantaminen; Yritysten toimintaedellytykset ja investointimahdollisuudet; Ilmastotoimien edistäminen; Luontokadon ehkäiseminen; Toimiva terveydenhuolto; Laadukas koulutus ja varhaiskasvatus; Köyhyyden vähentäminen; Syrjäytymisen ehkäiseminen; Ihmisten yhdenvertaisuus; Arjen ja lähiympäristön turvallisuus; Sotilaallinen maanpuolustus; Jokin muu, mikä?; En osaa sanoa*
- 56a. Maamme valtionvelka pitää saada pienentymään riippumatta siitä millaisia etujen ja hyvinvoinnin leikkauksia siitä kansalaisille seuraa.
- 56b. Sosiaaliturvavaleikkauksia voidaan pitää hyväksyttävänä, mikäli ne kannustavat ottamaan työtä vastaan ja lisäävät työllisyyttä.

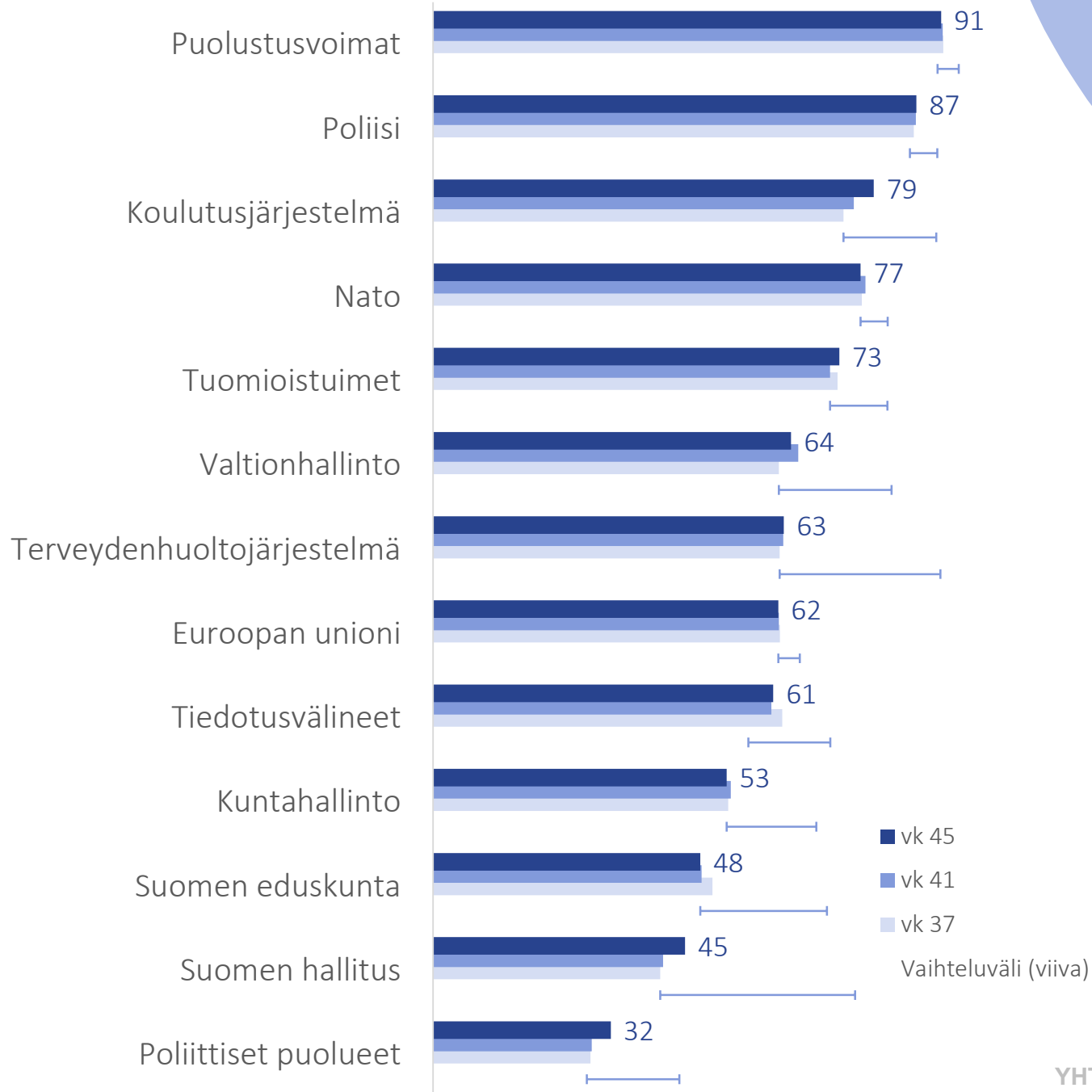
11. Kuinka paljon henkilökohtaisesti luotat seuraaviin tahoihin?

luottaa melko paljon tai täydellisesti, %

Vaihteluväli kuvaa pienintä ja suurinta vastausosuutta, joka on ilmennyt Kansalaispulssin kyselykierroksilla 04/2020 alkaen.

Kierros 45-46 (vk 17-23 / 2023): Kyselystä poistettu väliaikaisesti *Suomen hallitus*, kun uuden hallituksen muodostaminen oli kesken.

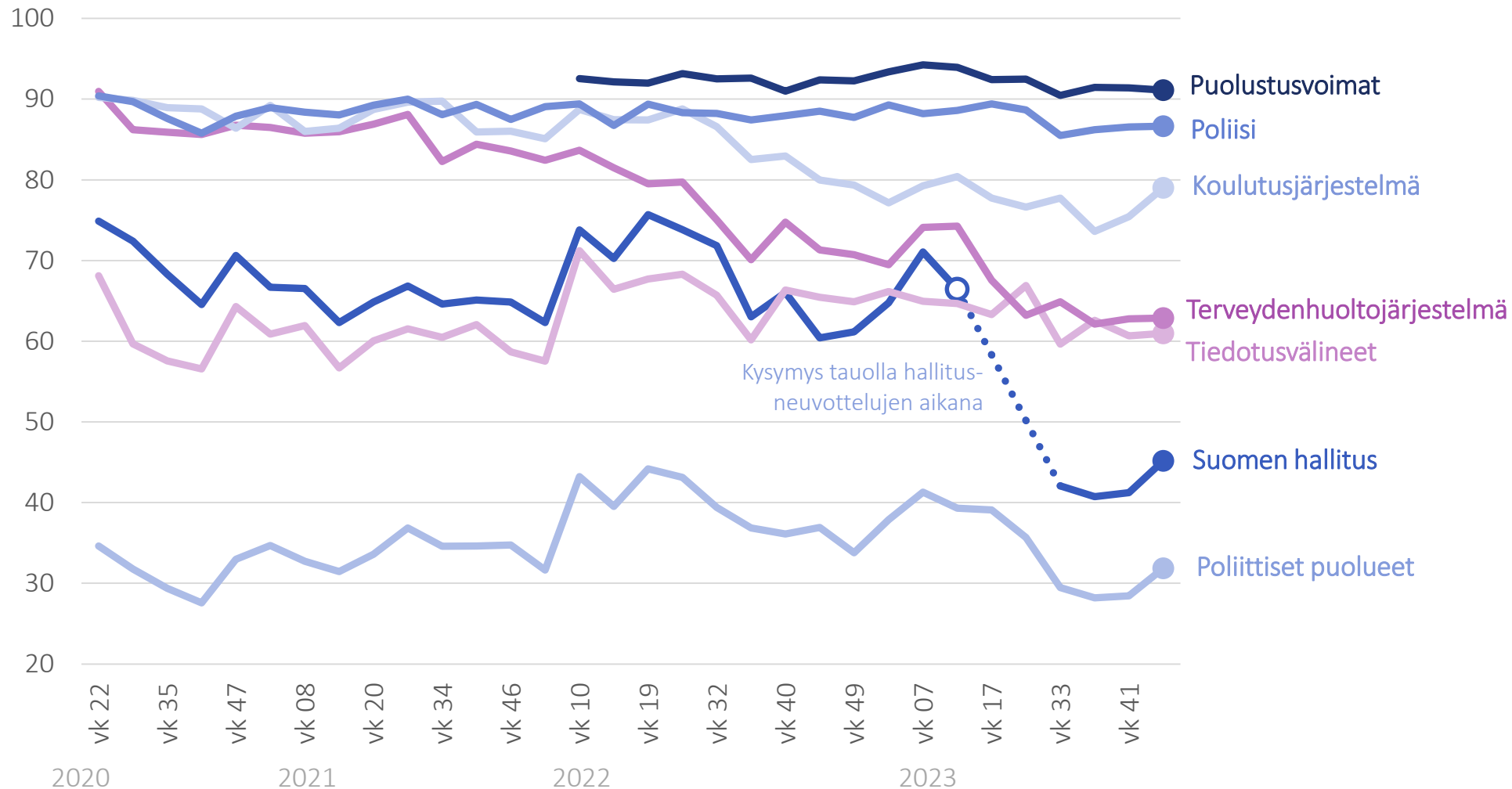
Kierros 45 (vk 17 / 2023): Lisätty *Nato* ja *EU*
Kierros 33 (vk 10 / 2022): Lisätty *puolustusvoimat*, ja poistettu *pankit* sekä *suuryritykset*.

11. Kuinka paljon henkilökohtaisesti luotat seuraaviin tahoihin?

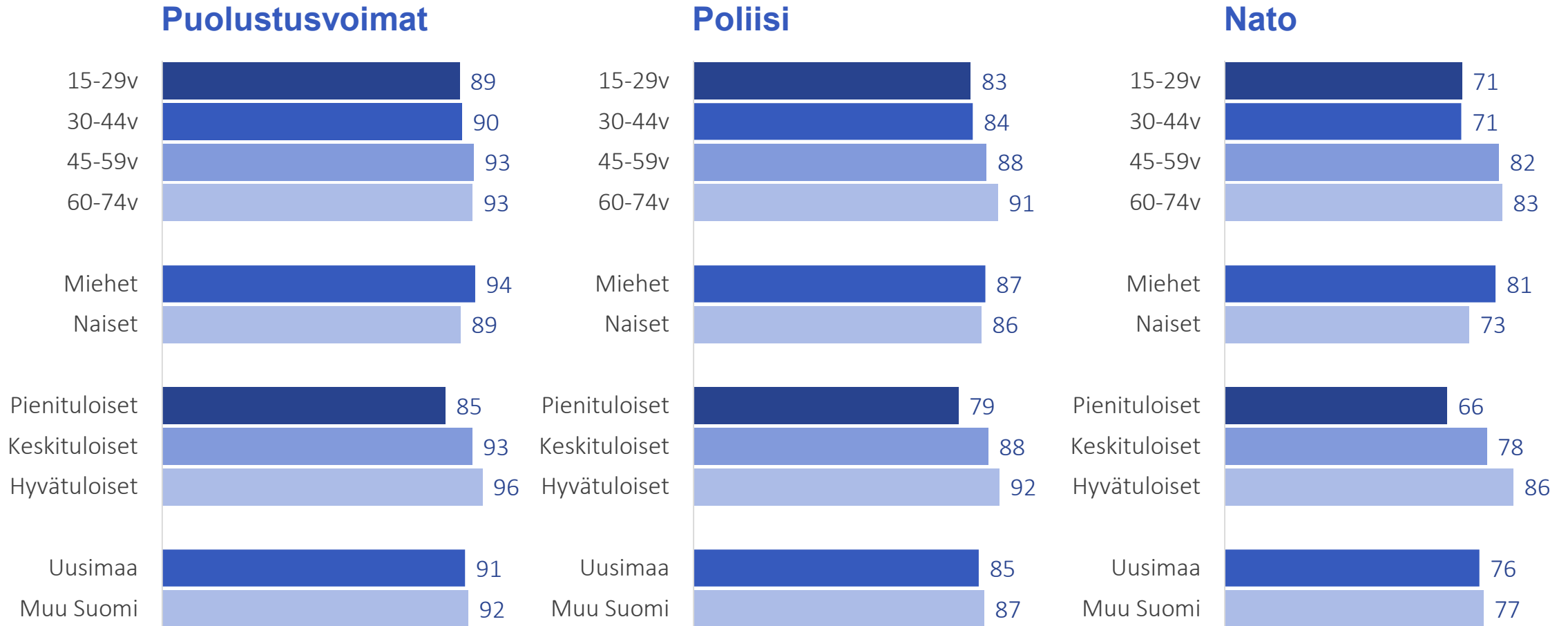
luottaa melko paljon tai täydellisesti, %

11. Kuinka paljon henkilökohtaisesti luotat seuraaviin tahoihin?

Luottaa melko paljon tai täydellisesti, % – yhdistetty data kierroksilta 48-50 (vk 37-45 / 2023)

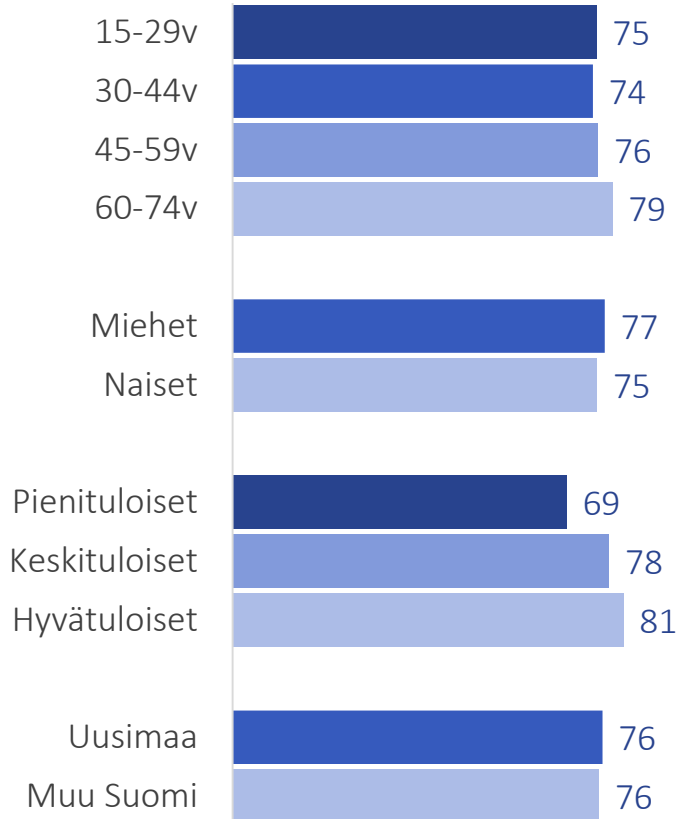

11. Kuinka paljon henkilökohtaisesti luotat seuraaviin tahoihin?

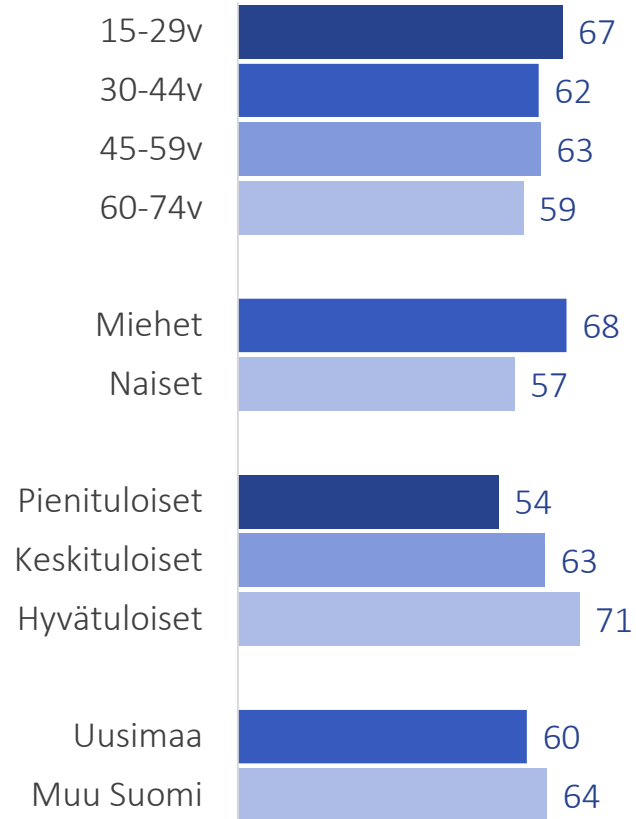

Luottaa melko paljon tai täydellisesti, % – yhdistetty data kierroksilta 48-50 (vk 37-45 / 2023)

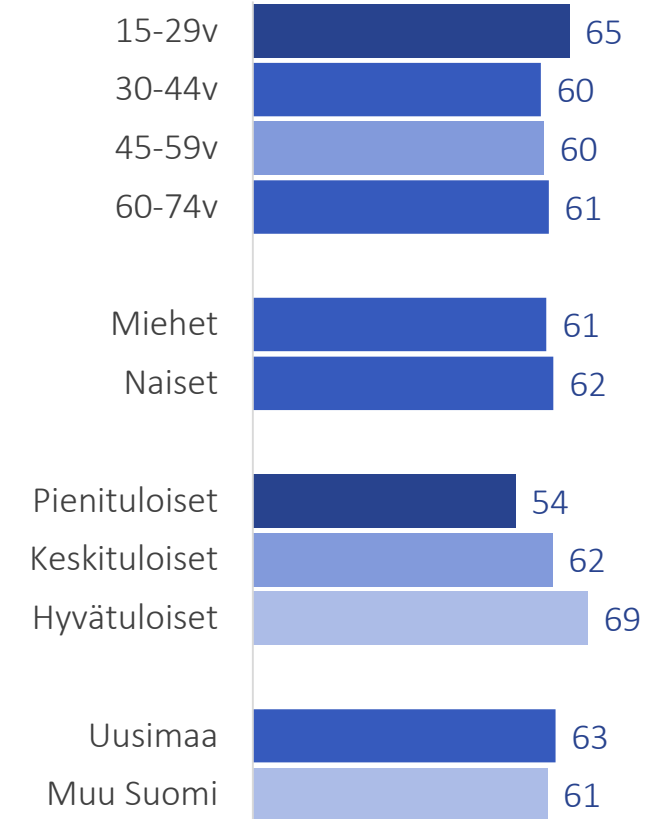
Koulutusjärjestelmä

Terveydenhuolto

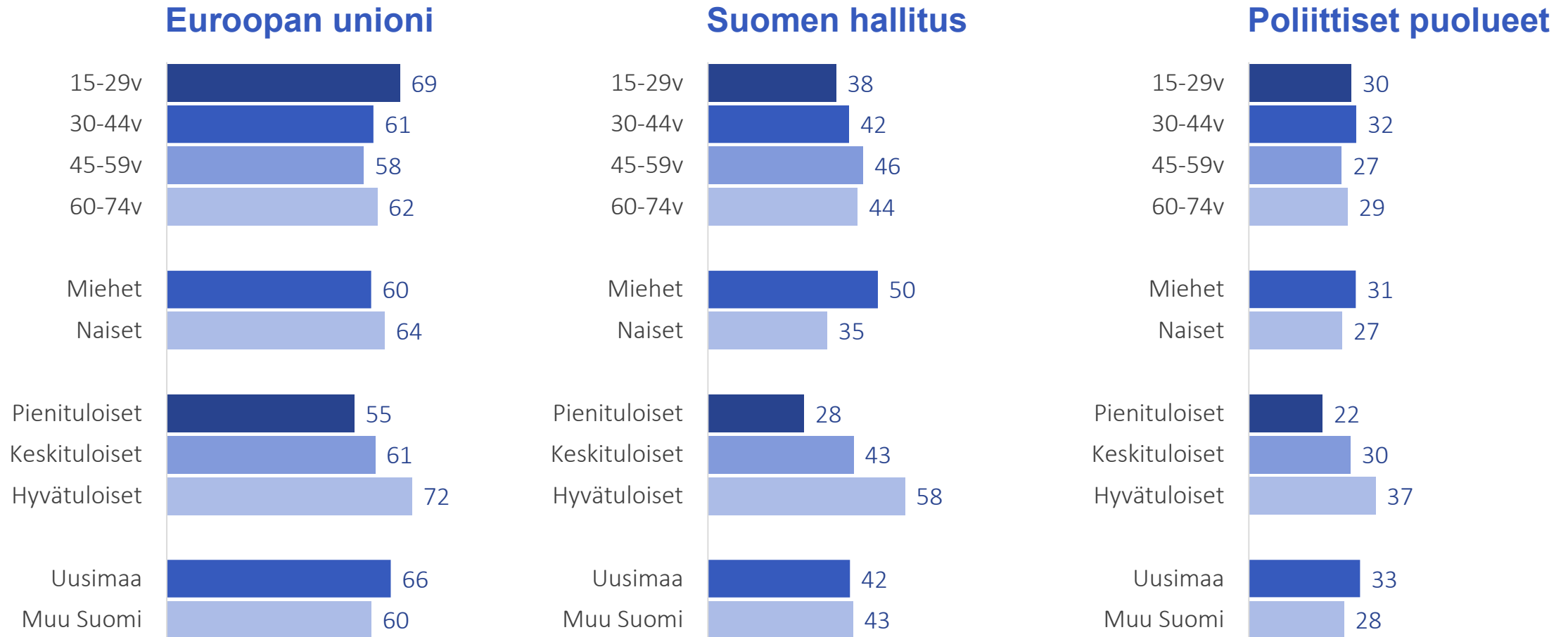
Tiedotusvälineet

11. Kuinka paljon henkilökohtaisesti luotat seuraaviin tahoihin?

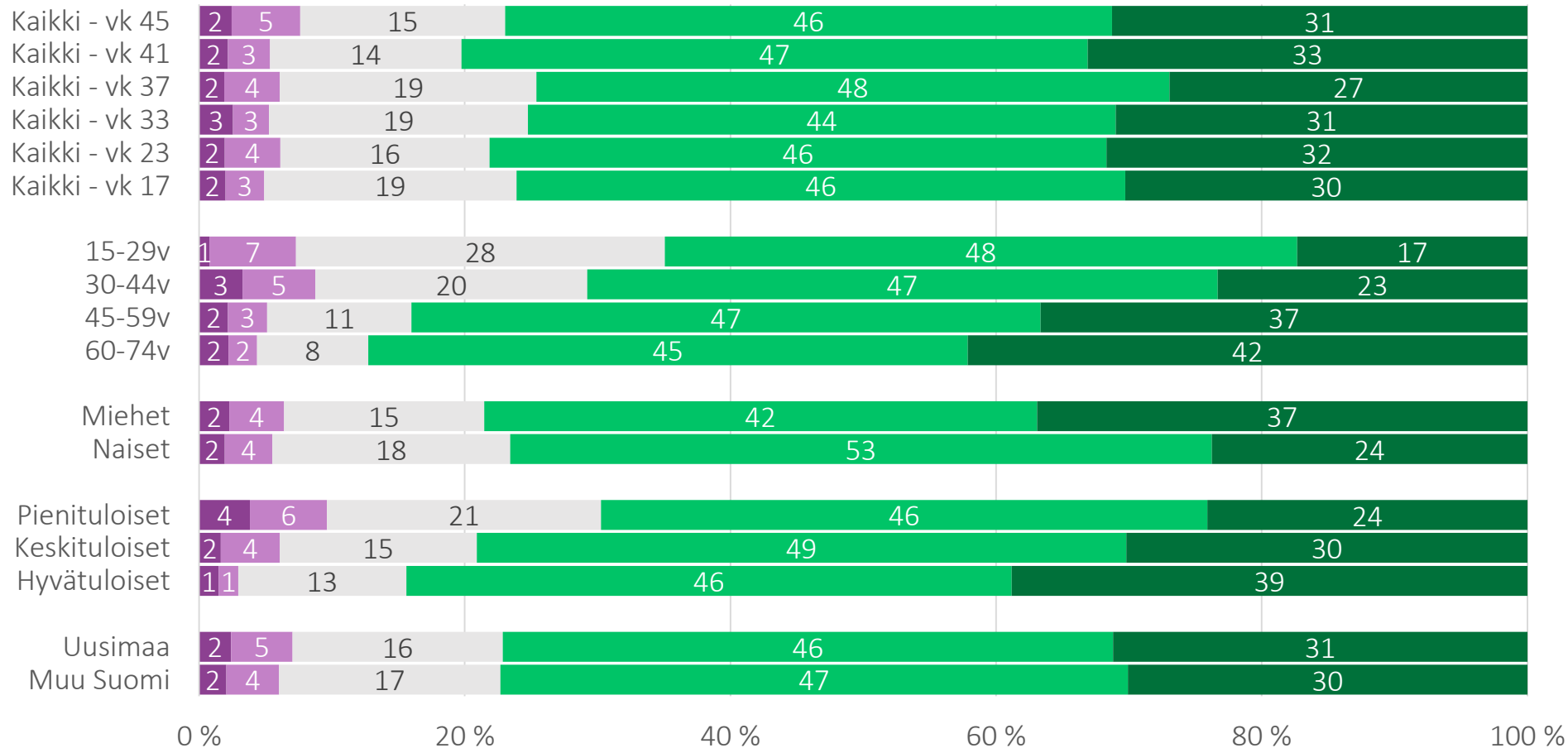

Luottaa melko paljon tai täydellisesti, % – yhdistetty data kierroksilta 48-50 (vk 37-45 / 2023)

45b. Vaikuttaako Suomen Nato-jäsenyys turvallisuuden tunteeseesi?

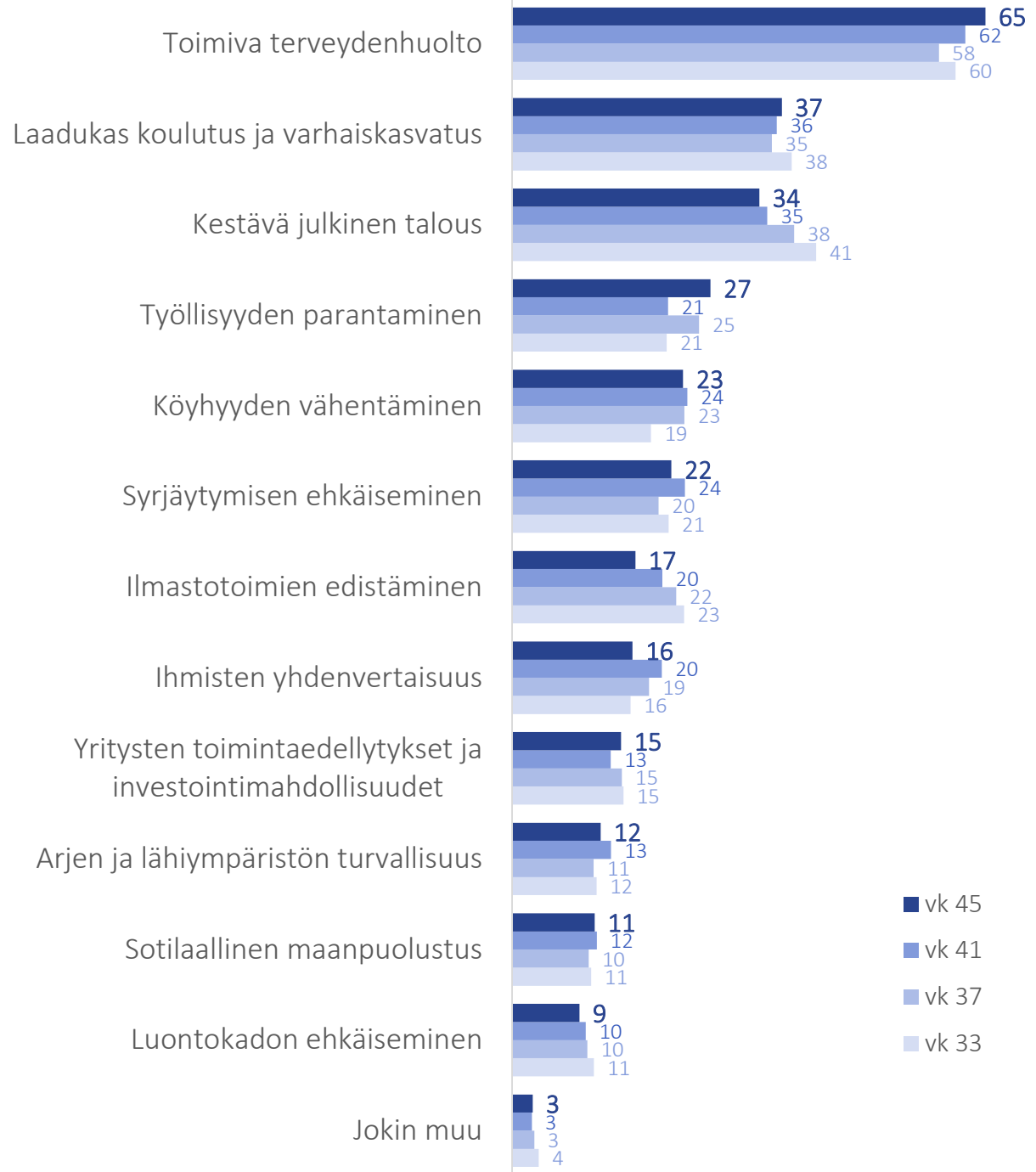
■ Heikentää merkittävästi ■ Heikentää jonkin verran ■ Ei vaikuta ■ Vahvistaa jonkin verran ■ Vahvistaa merkittävästi

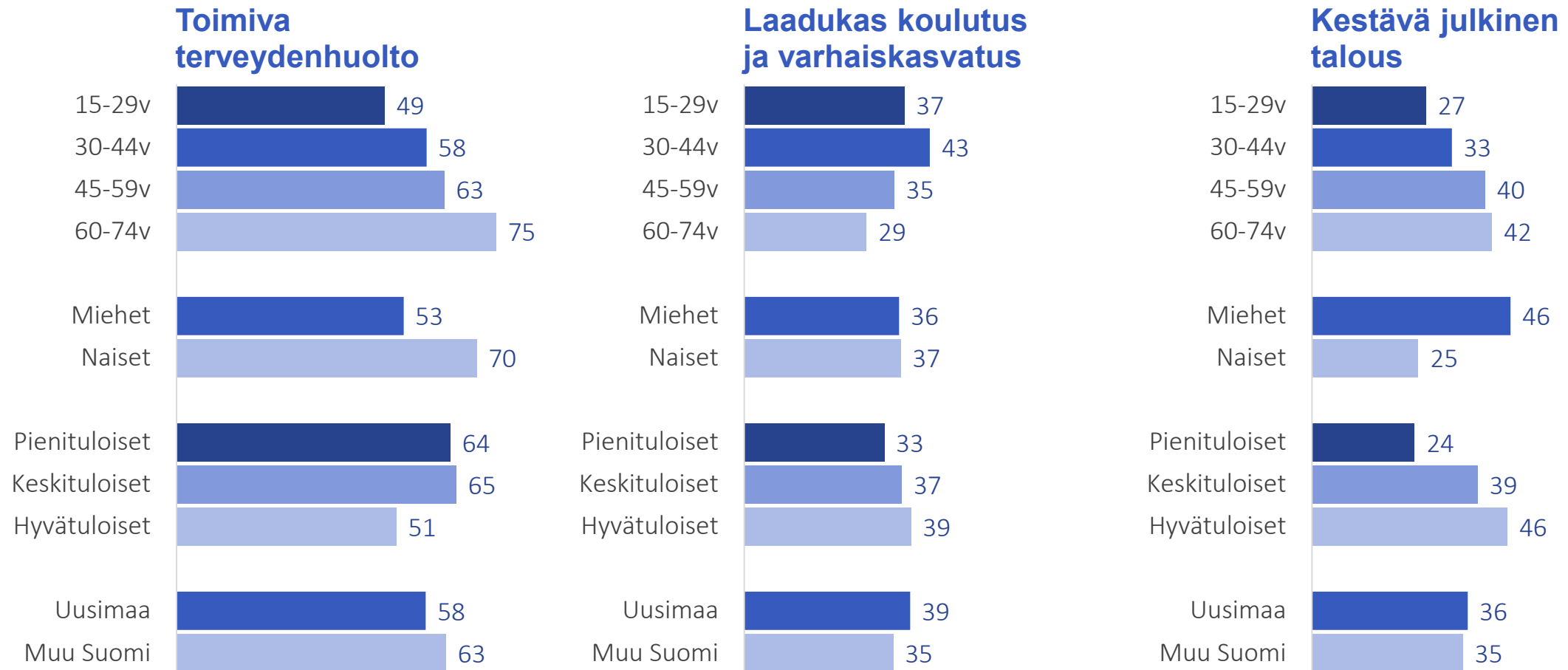
55. Mihin yhteiskunnallisiin teemoihin hallituksen pitäisi erityisesti kiinnittää huomiota lähitulevaisuudessa?

Valitse seuraavista kolme tärkeintä:
osuus vastaajista, %

55. Mihin yhteiskunnallisiin teemoihin hallituksen pitäisi erityisesti kiinnittää huomiota lähitulevaisuudessa?

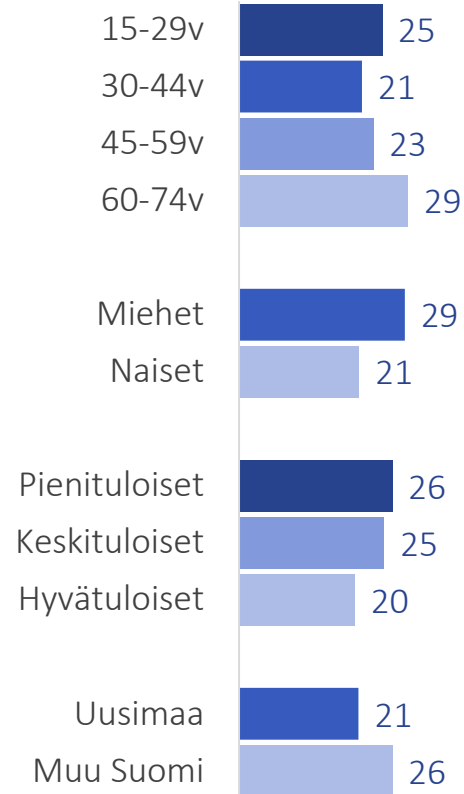
osuus vastaajista, % – yhdistetty data kierroksilta 48-50 (vk 37-45 / 2023)

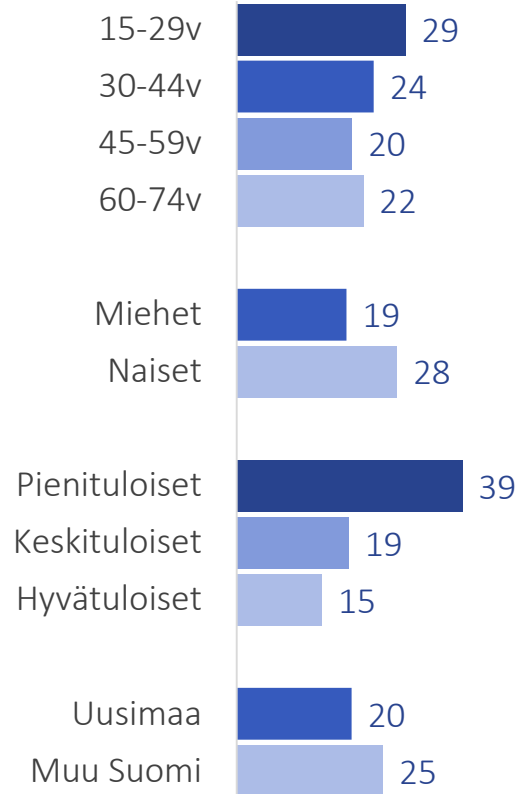
55. Mihin yhteiskunnallisiin teemoihin hallituksen pitäisi erityisesti kiinnittää huomiota lähitulevaisuudessa?

osuus vastaajista, % – yhdistetty data kierroksilta 48-50 (vk 37-45 / 2023)

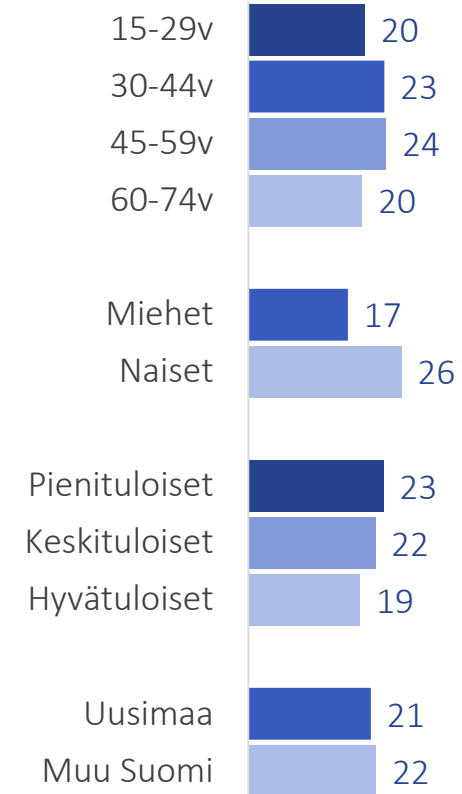
Työllisyyden parantaminen

Köyhyyden vähentäminen

Syrjäytymisen ehkäiseminen

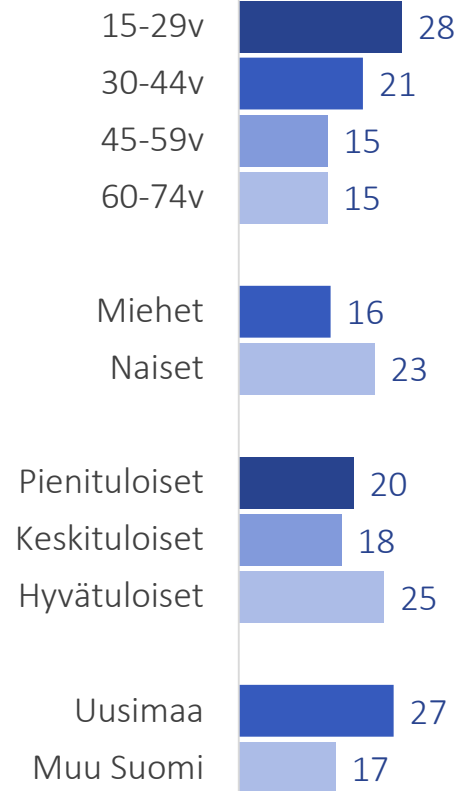

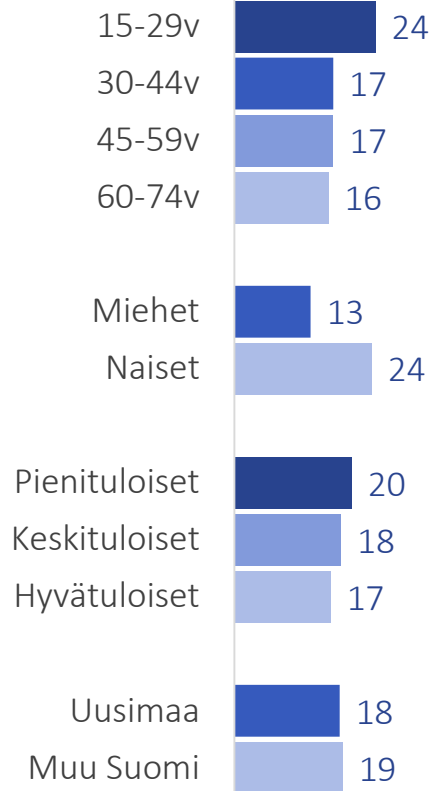
55. Mihin yhteiskunnallisiin teemoihin hallituksen pitäisi erityisesti kiinnittää huomiota lähitulevaisuudessa?

osuus vastaajista, % – yhdistetty data kierroksilta 48-50 (vk 37-45 / 2023)

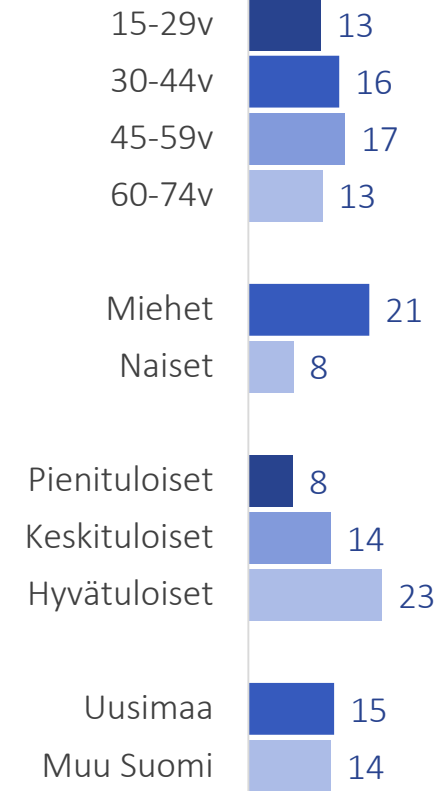
Ilmastotoimien edistäminen

Ihmisten yhdenvertaisuus

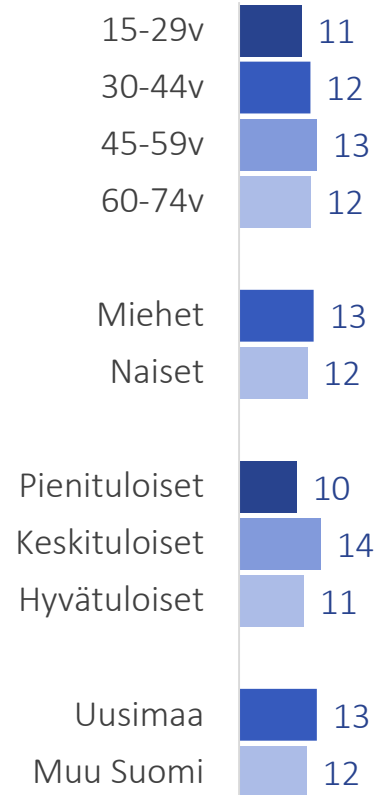
Yritysten toimintaedellytykset ja investointimahdollisuudet

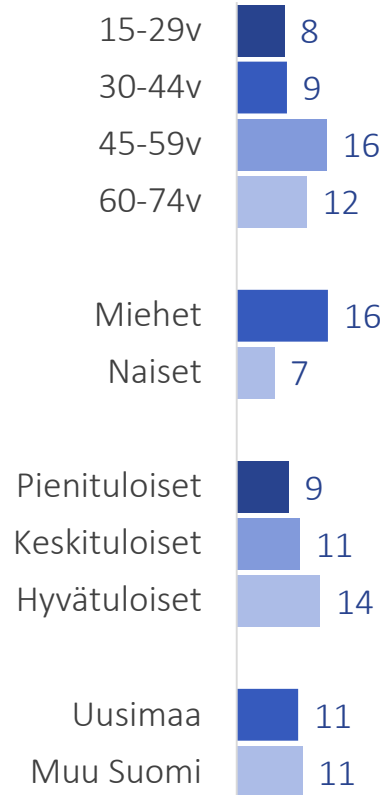
55. Mihin yhteiskunnallisiin teemoihin hallituksen pitäisi erityisesti kiinnittää huomiota lähitulevaisuudessa?

osuus vastaajista, % – yhdistetty data kierroksilta 48-50 (vk 37-45 / 2023)

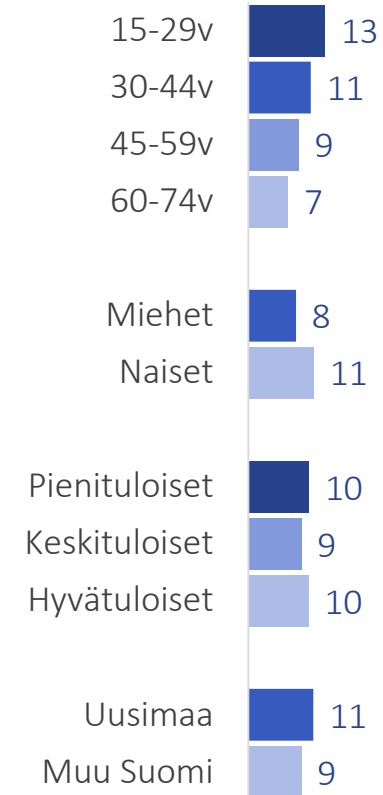
Arjen ja lähiympäristön turvallisuus

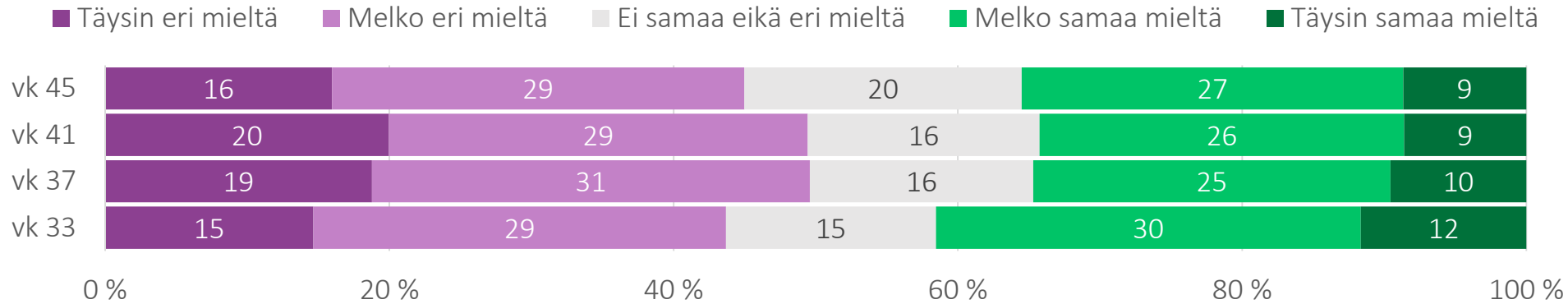
Sotilaallinen maanpuolustus

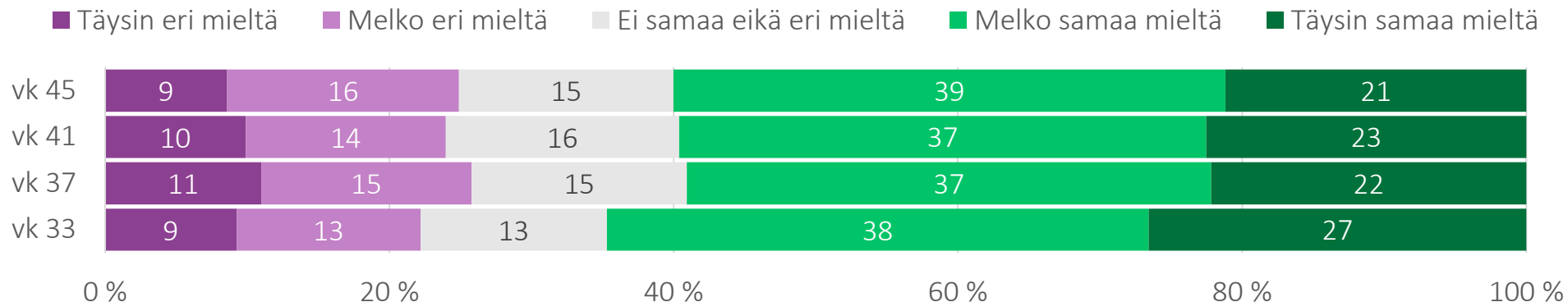
Luontokadon ehkäiseminen

56a. Maamme valtionvelka pitää saada pienentymään riippumatta siitä millaisia etujen ja hyvinvoinnin leikkauksia siitä kansalaisille seuraa.

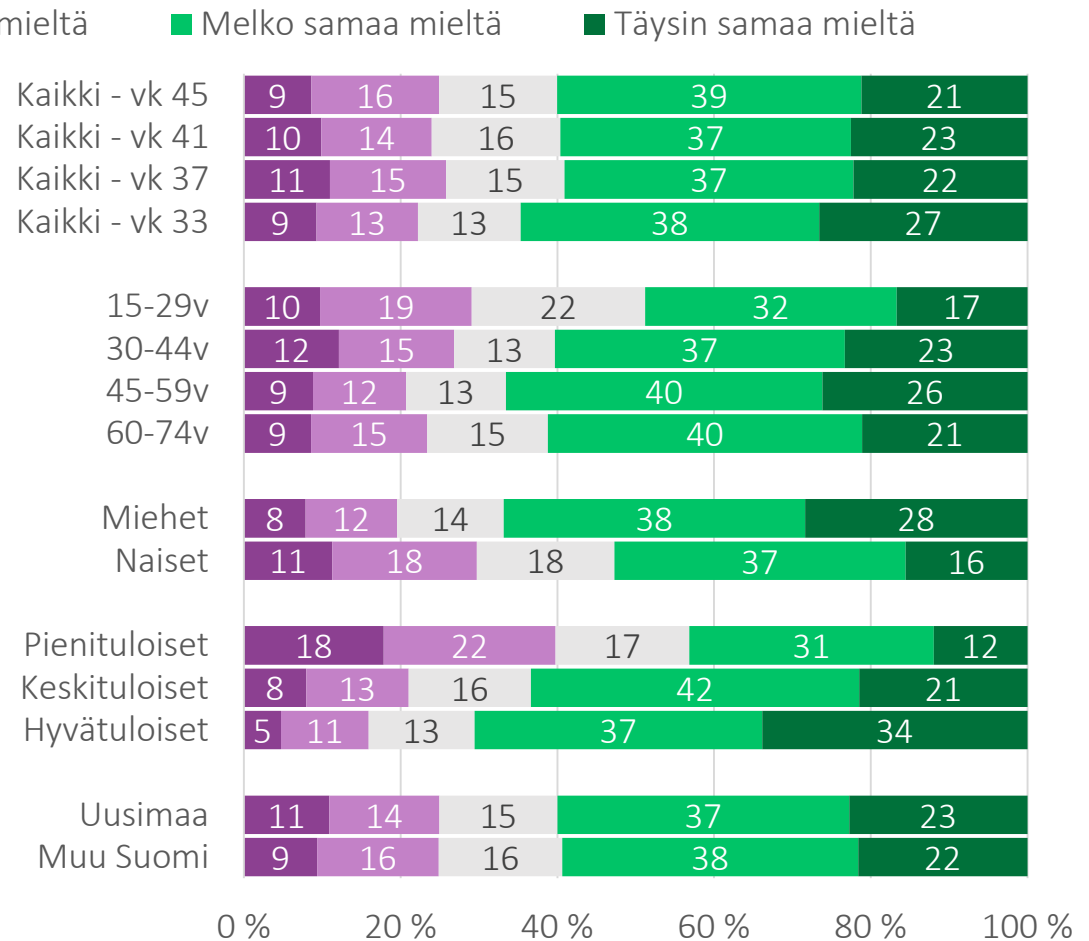
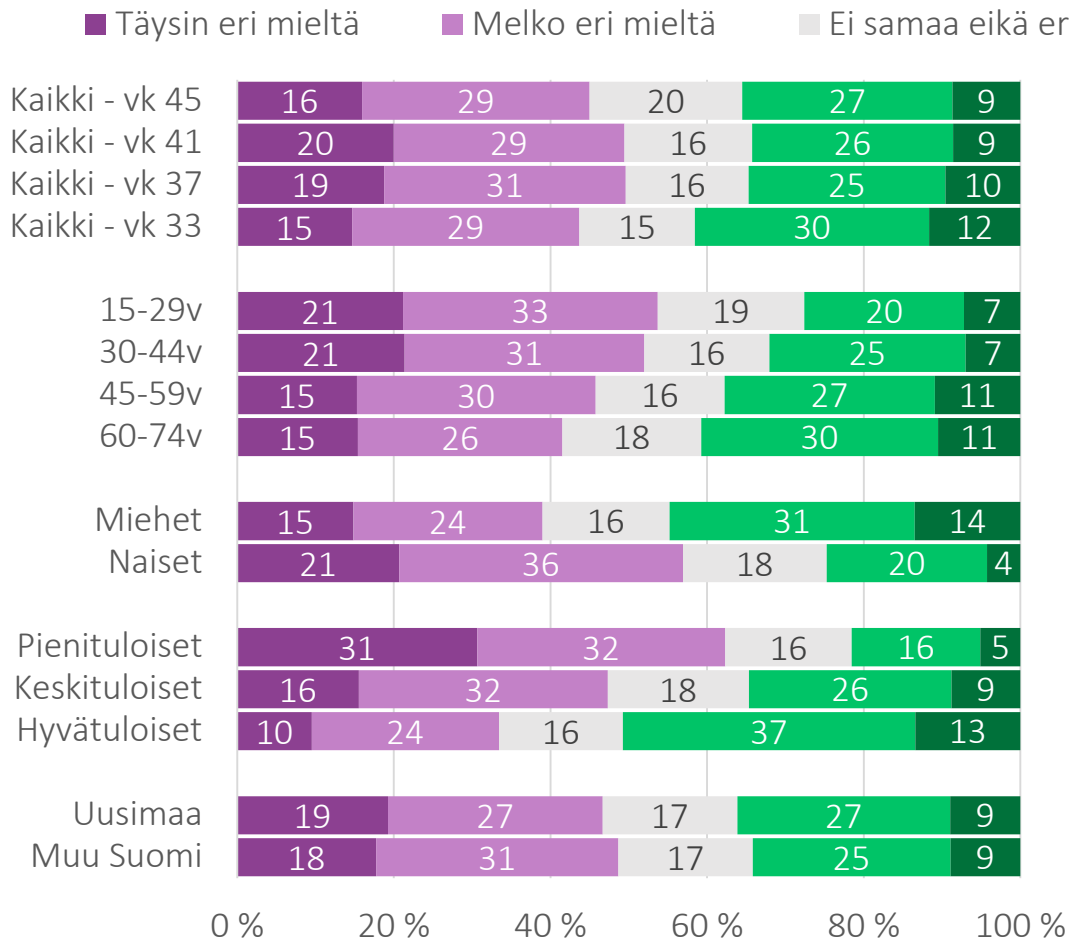
56b. Sosiaaliturvaleikkauksia voidaan pitää hyväksyttävänä, mikäli ne kannustavat ottamaan työtä vastaan ja lisäävät työllisyyttä.

56a. Maamme valtionvelka pitää saada pienentymään riippumatta siitä millaisia etujen ja hyvinvoinnin leikkauksia siitä kansalaisille seuraa.

56b. Sosiaaliturvavaleikkauksia voidaan pitää hyväksyttävänä, mikäli ne kannustavat ottamaan työtä vastaan ja lisäävät työllisyyttä.

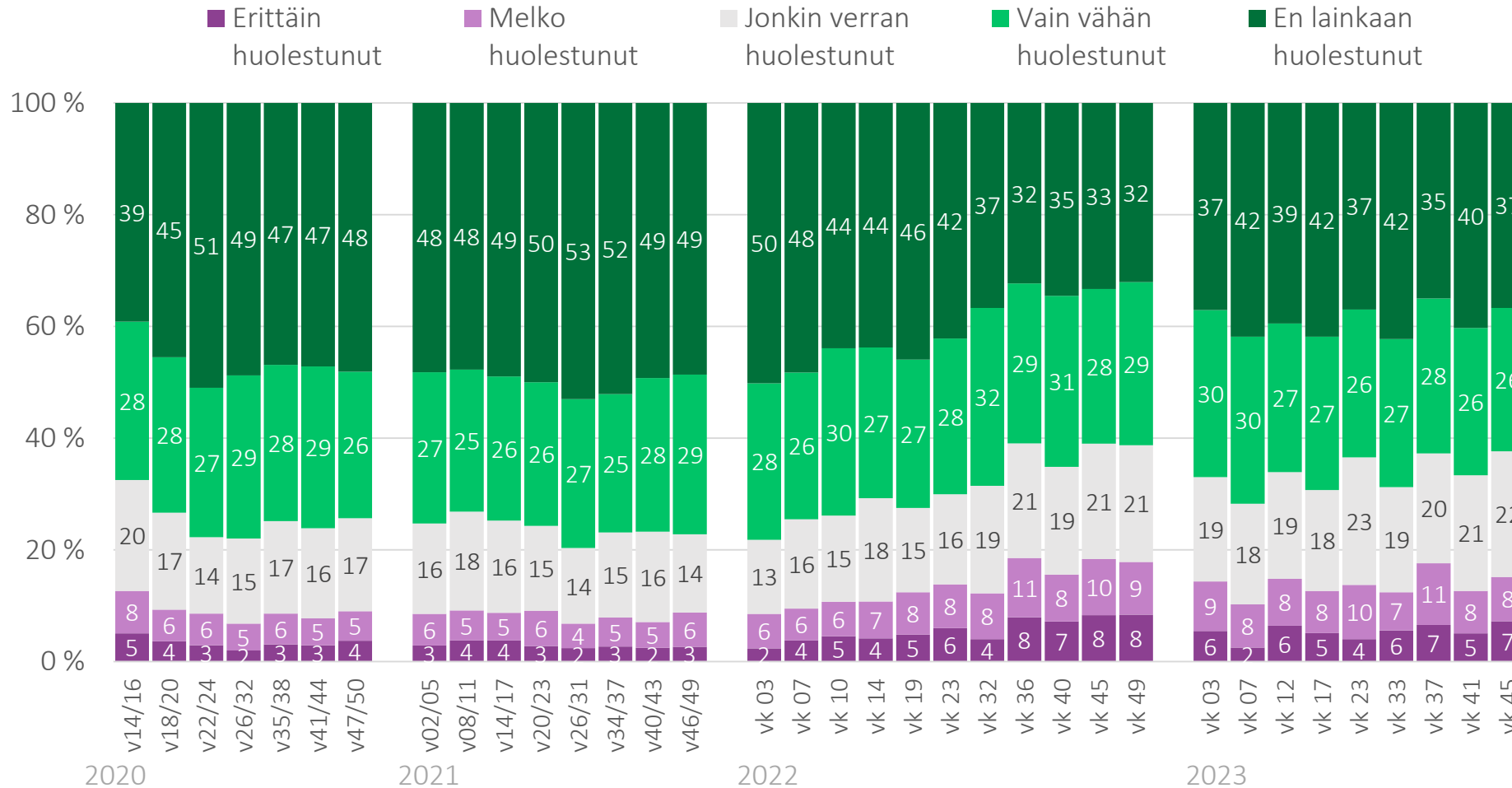

Oma talous ja kulutus

- 6. Kuinka huolestunut olet kotitaloutesi toimeentulosta seuraavan kuukauden aikana?
- 37d. Olen joutunut viimeisen kuukauden aikana muuttamaan kulutustottumuksiani tai luopumaan hankinnoista hintojen nousun vuoksi
- 37e. Aion siirtää isompia hankintoja tuonemmaksi kriisin aiheuttaman epävarmuuden vuoksi
- 37f. Viimeaikainen korkojen nousu on aiheuttanut kotitaloudelleni taloudellisia vaikeuksia.

6. Kuinka huolestunut olet kotitaloutesi toimeentulosta seuraavan kuukauden aikana?

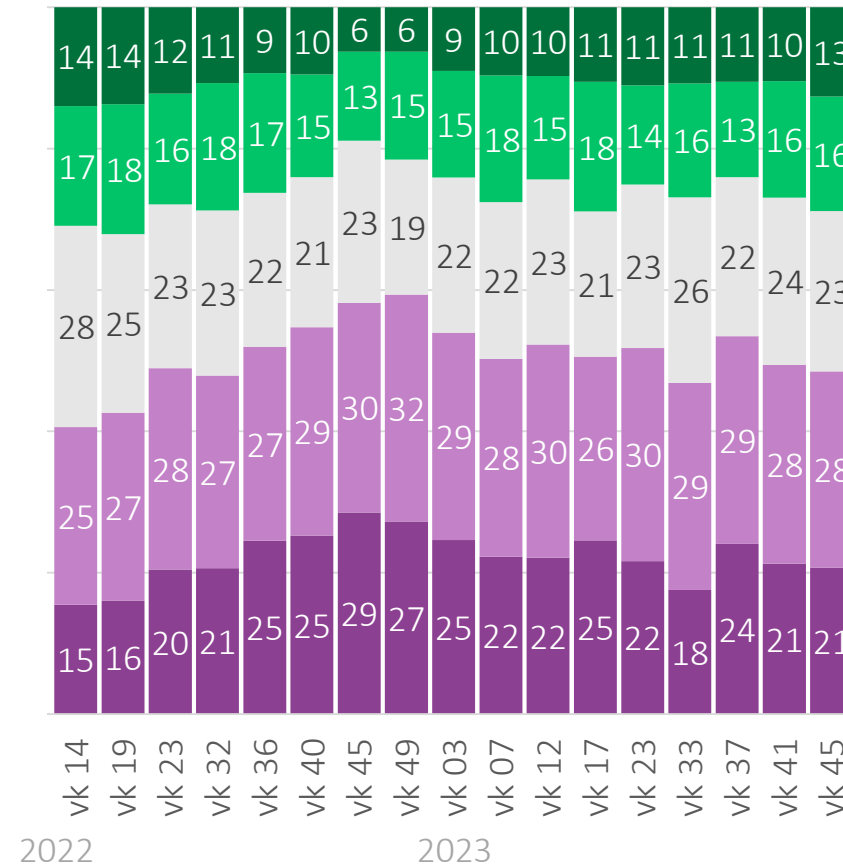
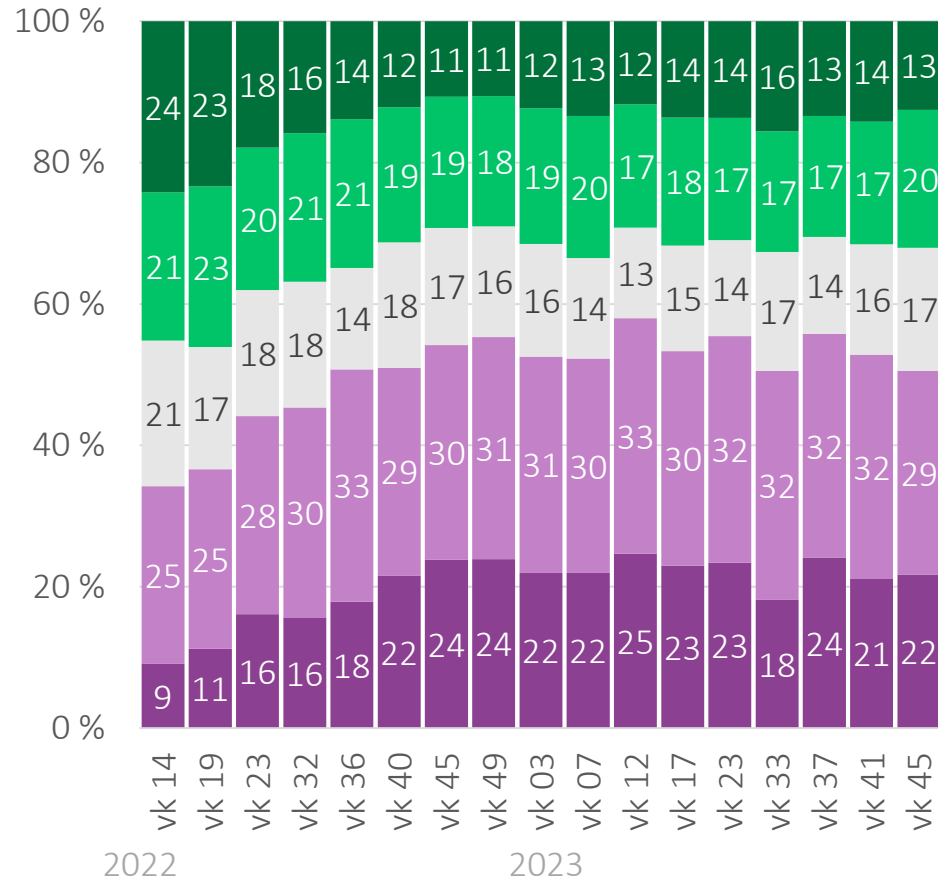
37d-e. Kulutus ja hankinnat

Olen joutunut viim. kk aikana muuttamaan kulutustottumuksiani tai luopumaan hankinnoista hintojen nousun vuoksi.

Aion siirtää isompia hankintoja tuonemmaksi kriisin aiheuttaman epävarmuuden vuoksi.

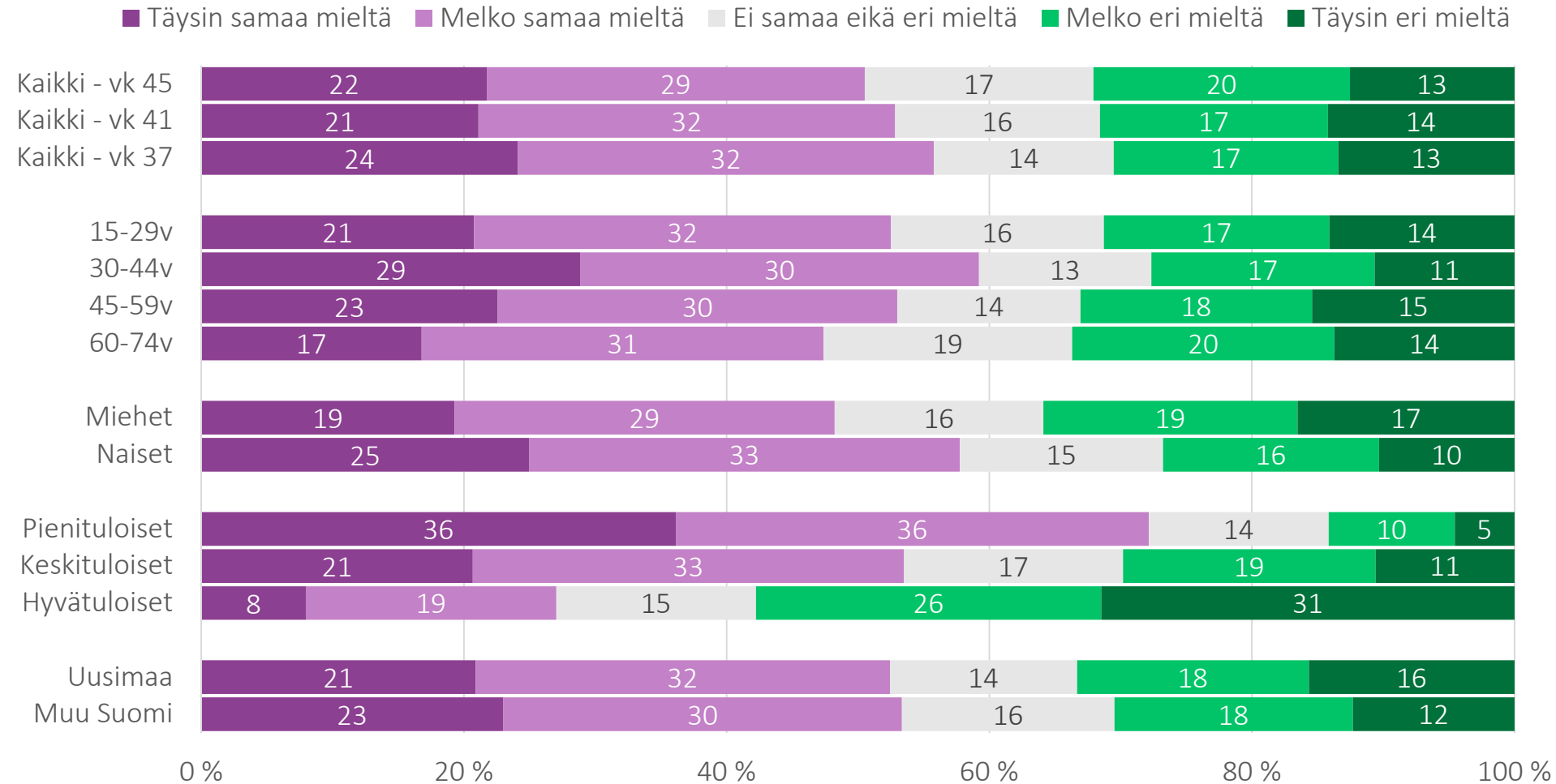
■ Täysin samaa mieltä ■ Melko samaa mieltä ■ Ei samaa eikä eri mieltä ■ Melko eri mieltä ■ Täysin eri mieltä

37d. Kulutus ja hankinnat

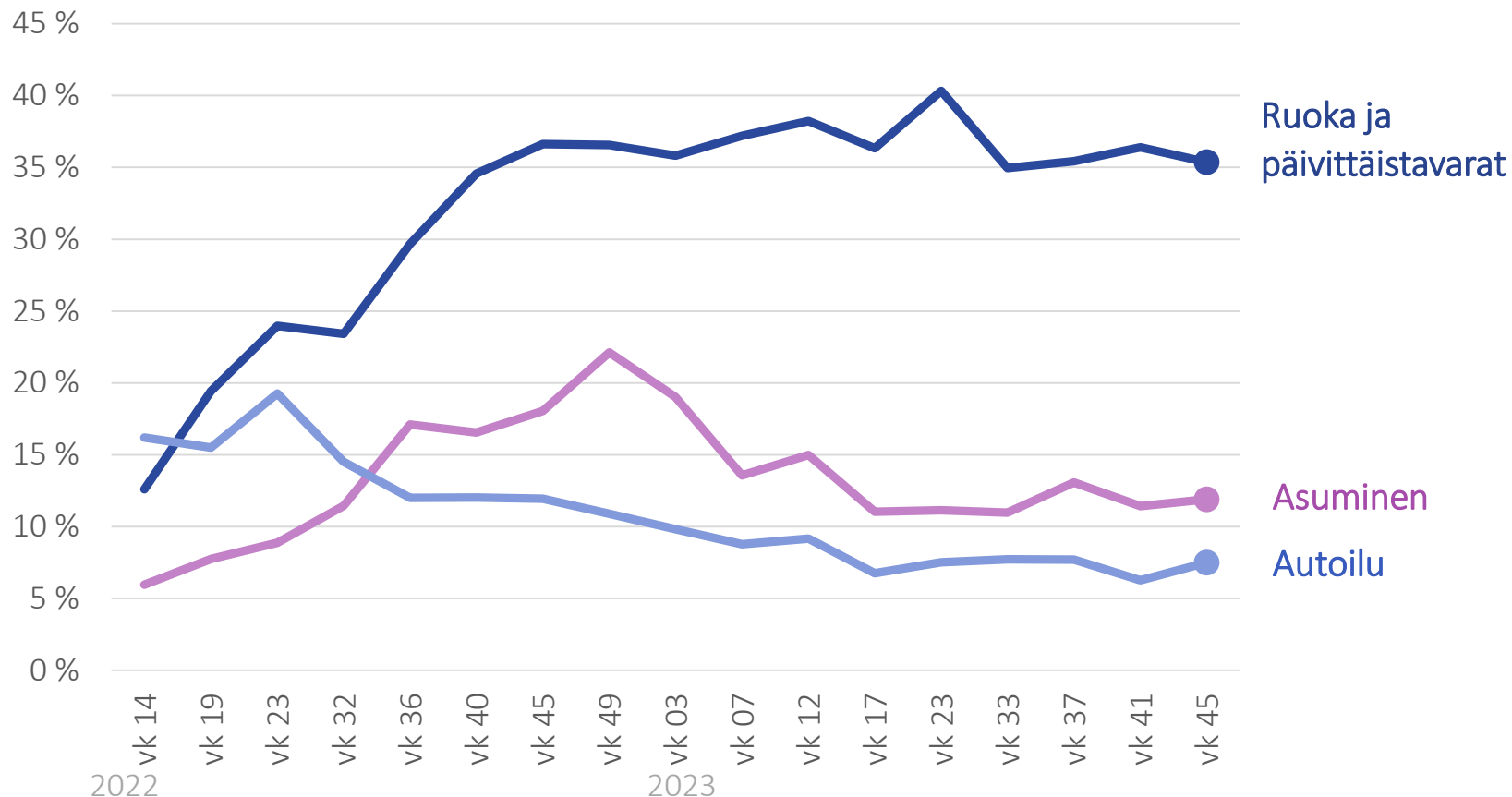
Olen joutunut viim. kk aikana muuttamaan kulutustottumuksiani tai luopumaan hankinnoista hintojen nousun vuoksi.

43. Kulutustottumusten muutokset – avovastausten teemat

Sanoit edellä joutuneesi muuttamaan kulutustottumuksiasi tai luopumaan/siirtämään hankintoja. Mitä muutoksia olet tehnyt?

osuus kaikista kyselyn vastaajista *

Ruoka ja päivittäistavarat (410 kpl)
– mm. heräteostokset pois, halvempia valintoja, ei ravintoloihin, ei vaateostoksia

Asuminen (138 kpl) – mm. sähkön säästäminen, remonttien lykkäys, asunnon hankinnan/vaihdon lykkäys

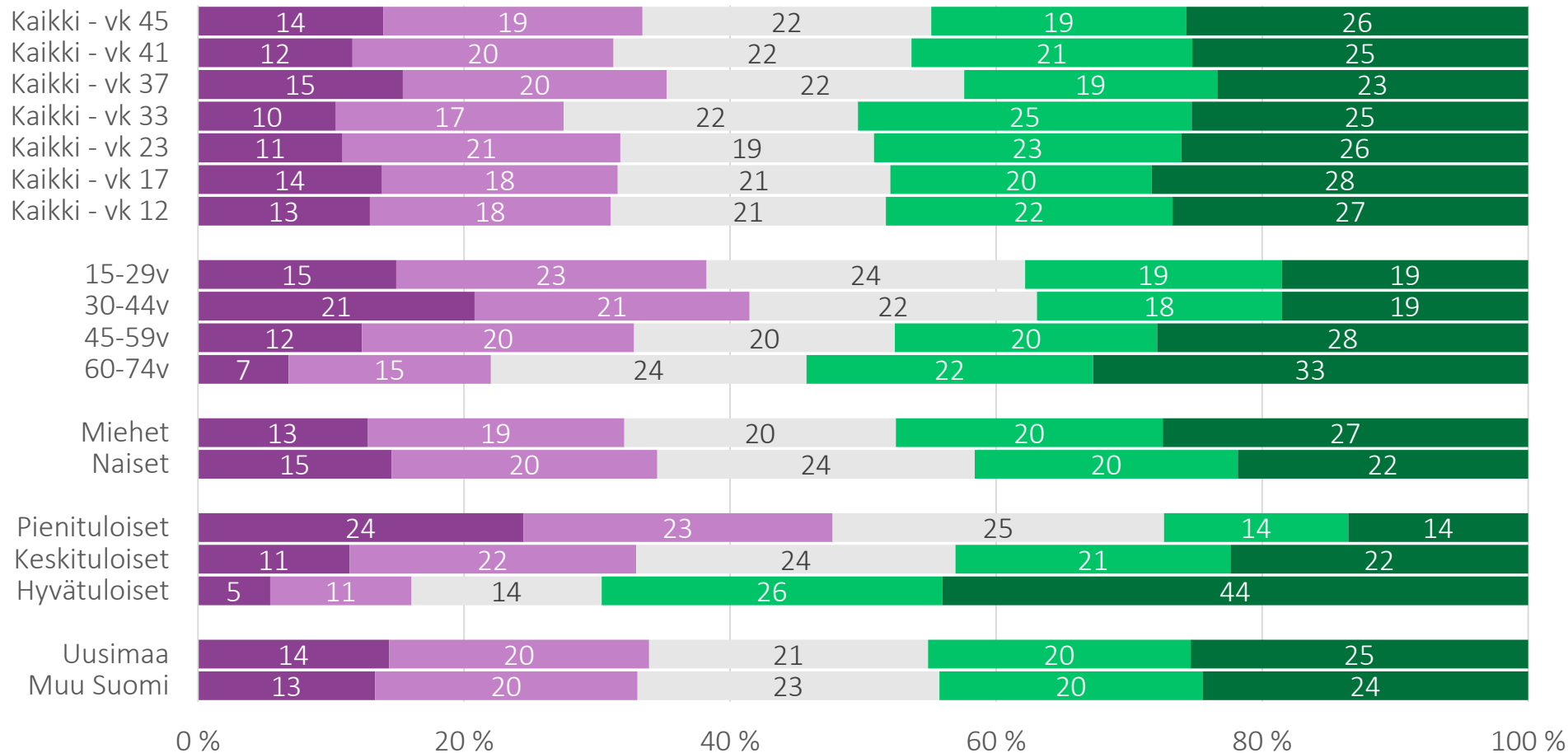
Autoilu (87 kpl) – mm. auton käytön vähentäminen, auton vaihdon lykkäys

Kyselyvastaajia yht. 1 159 hlö, joista 579 hlö (50 %) vastasi tähän kysymykseen

* Avovastauksia ei ole yhdistetty taustamuuttujiin, joten prosenttiosuudet ovat painottamattomia.

37f. Viimeaikainen korkojen nousu on aiheuttanut kotitaloudelleni taloudellisia vaikeuksia.

■ Täysin samaa mieltä ■ Melko samaa mieltä ■ Ei samaa eikä eri mieltä ■ Melko eri mieltä ■ Täysin eri mieltä

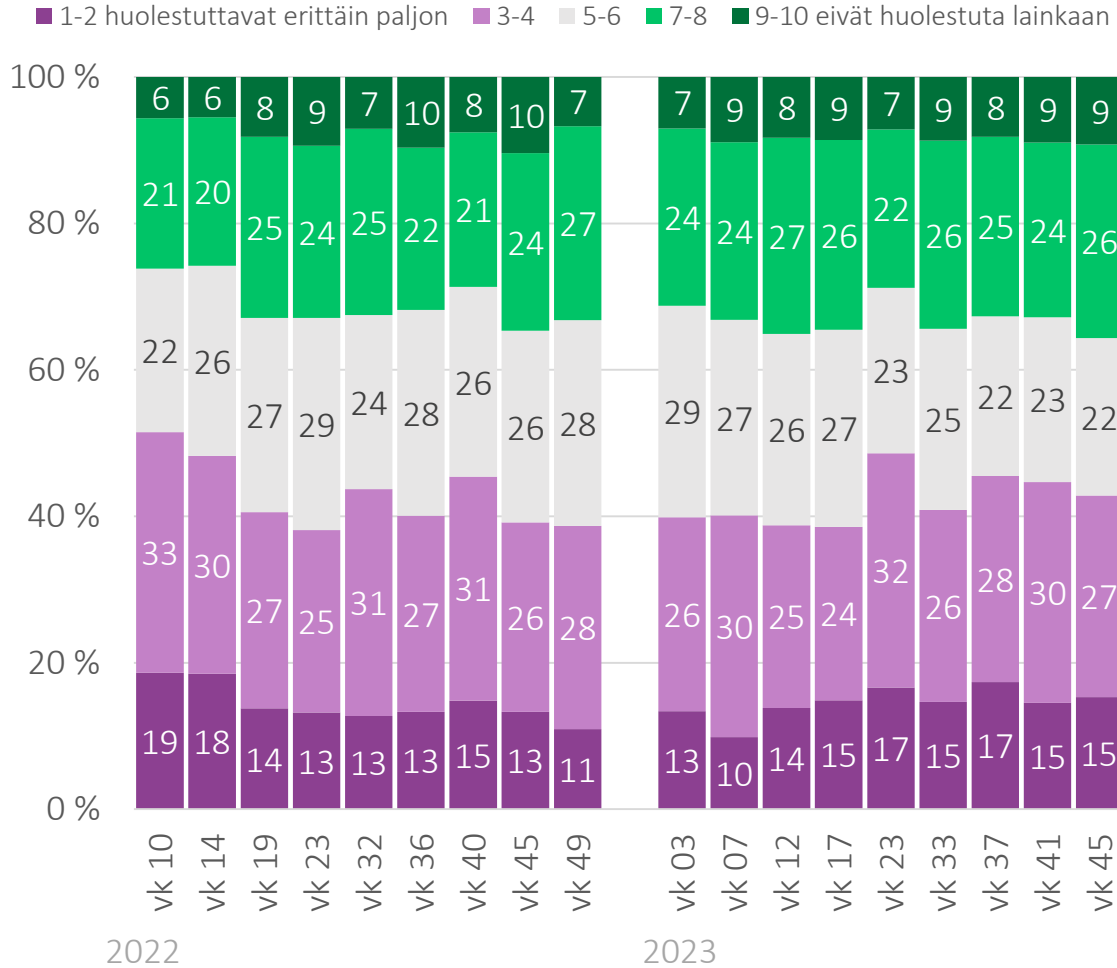

Venäjän hyökkäys Ukrainaaan

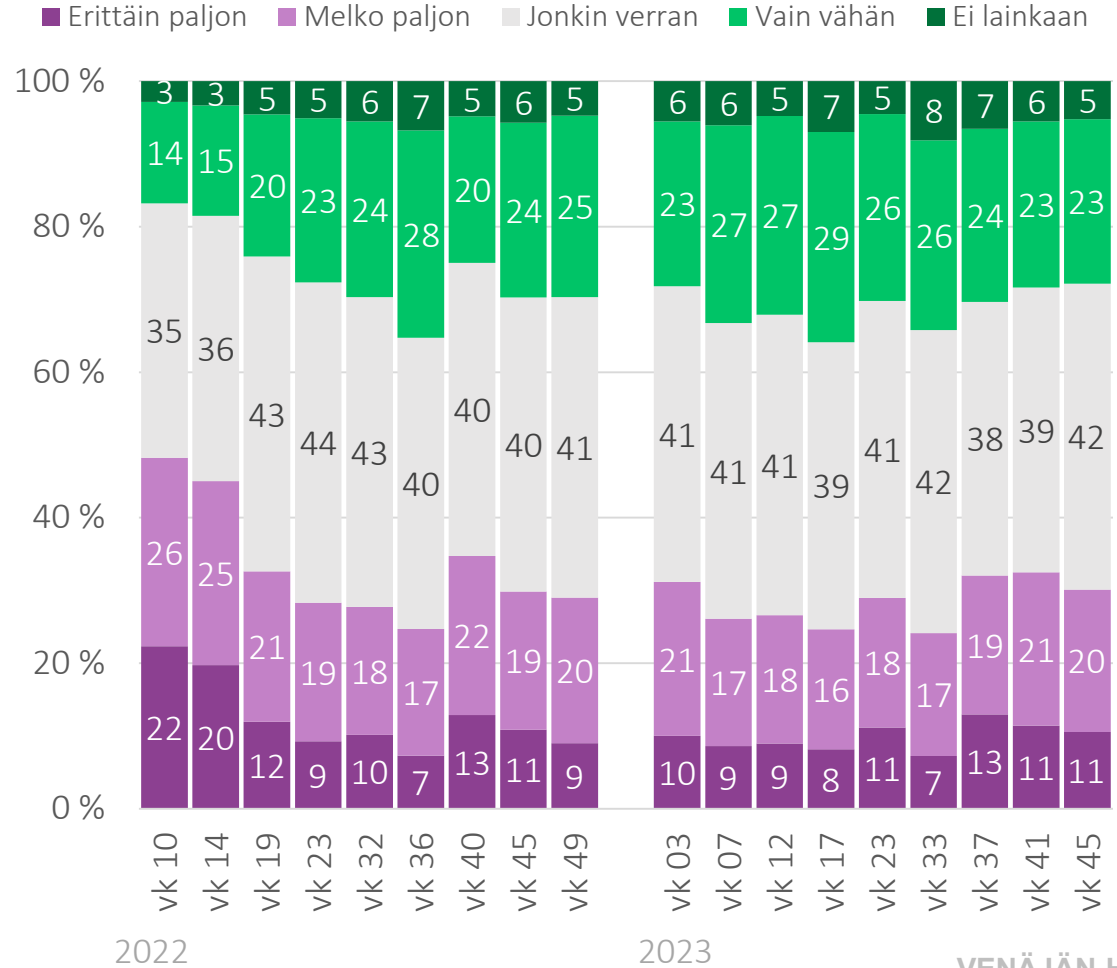
- 35: Kuinka paljon Ukrainan kriisi ja sen vaikutukset aiheuttavat sinussa huolta tällä hetkellä?
- 36B: Aiheuttaako sinussa huolta sodan laajeneminen Ukrainasta?
- 37. Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa?
 - b) Hyväksyn EU:n Venäjälle asettamat talouspakotteet, vaikka niistä voi koitua tuntuva vahinkoa Suomelle.
 - c) Suomen pitää ottaa tarvittaessa vastaan merkittäviäkin määriä Ukrainan pakolaisia.
- 44. Oletko viimeisen kuukauden aikana havainnut omakohtaisesti:
 - a) ...tarkoituksellisen harhaanjohtavaan tietoon perustuvia vaikuttamisyrityksiä internetissä tai sosiaalisessa mediassa?
 - b) ...internetpalveluissa toimintahäiriöitä tai henkilökohtaiseen tietoturvaan liittyviä ongelmia?

35. Kuinka paljon Ukrainan kriisi ja sen vaikutukset aiheuttavat sinussa huolta tällä hetkellä?

36B: Aiheuttaako sinussa huolta sodan laajeneminen Ukrainasta?

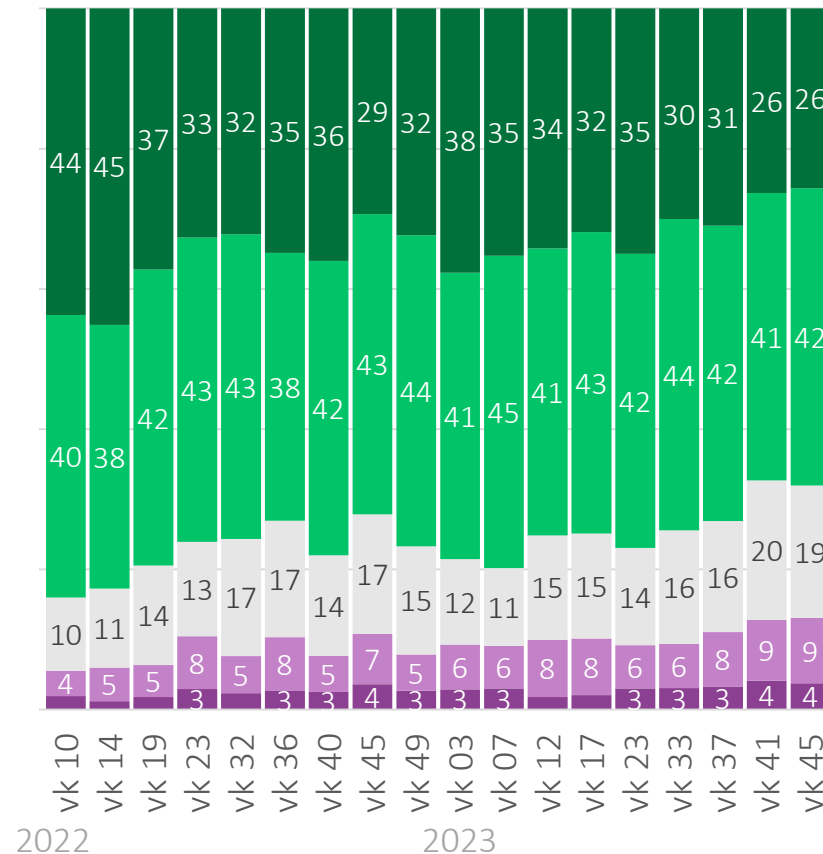
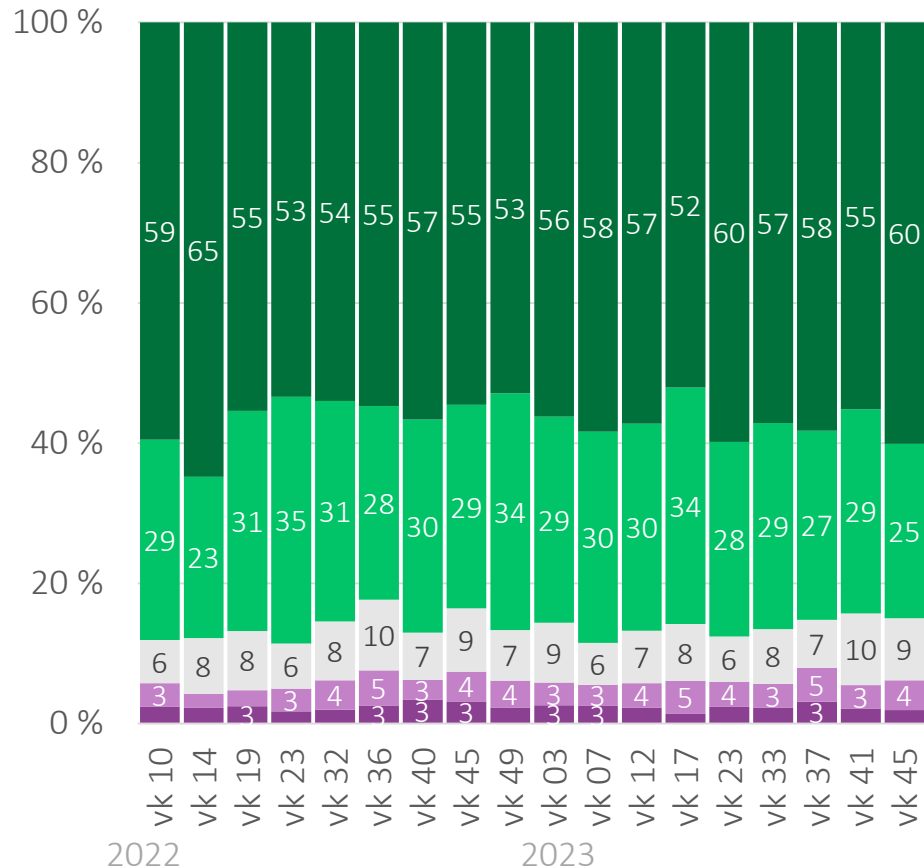

37b-c. Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa?

Hyväksyn EU:n Venäjälle asettamat talouspakotteet, vaikka niistä voi koitua tuntuva vahinko Suomelle.

Suomen pitää ottaa tarvittaessa vastaan merkittäviäkin määriä Ukrainan pakolaisia.

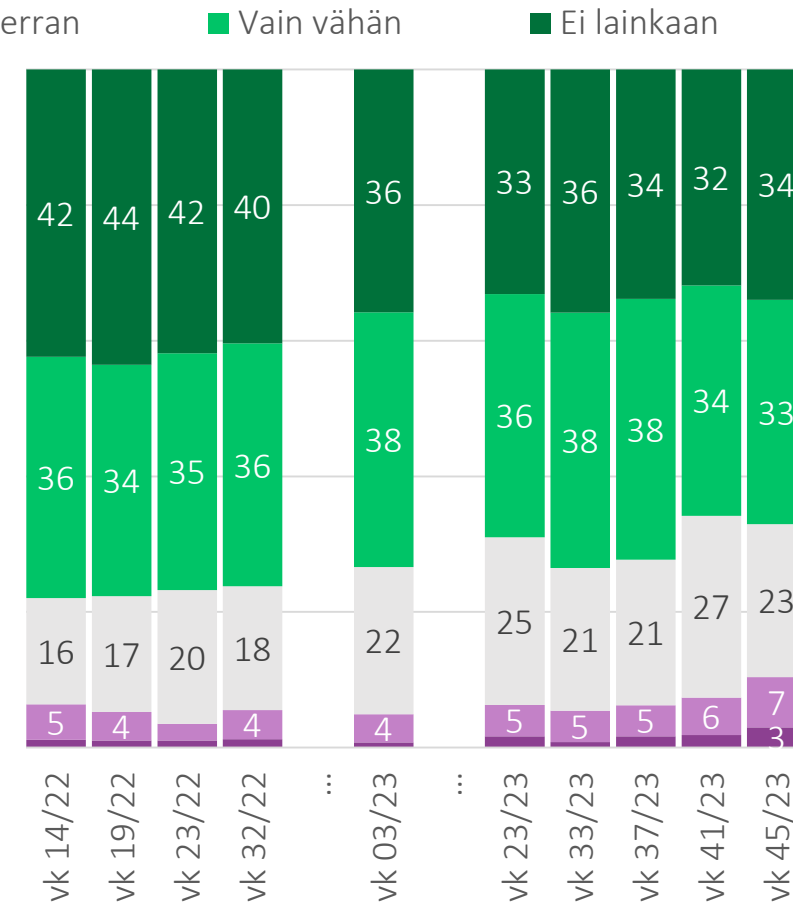
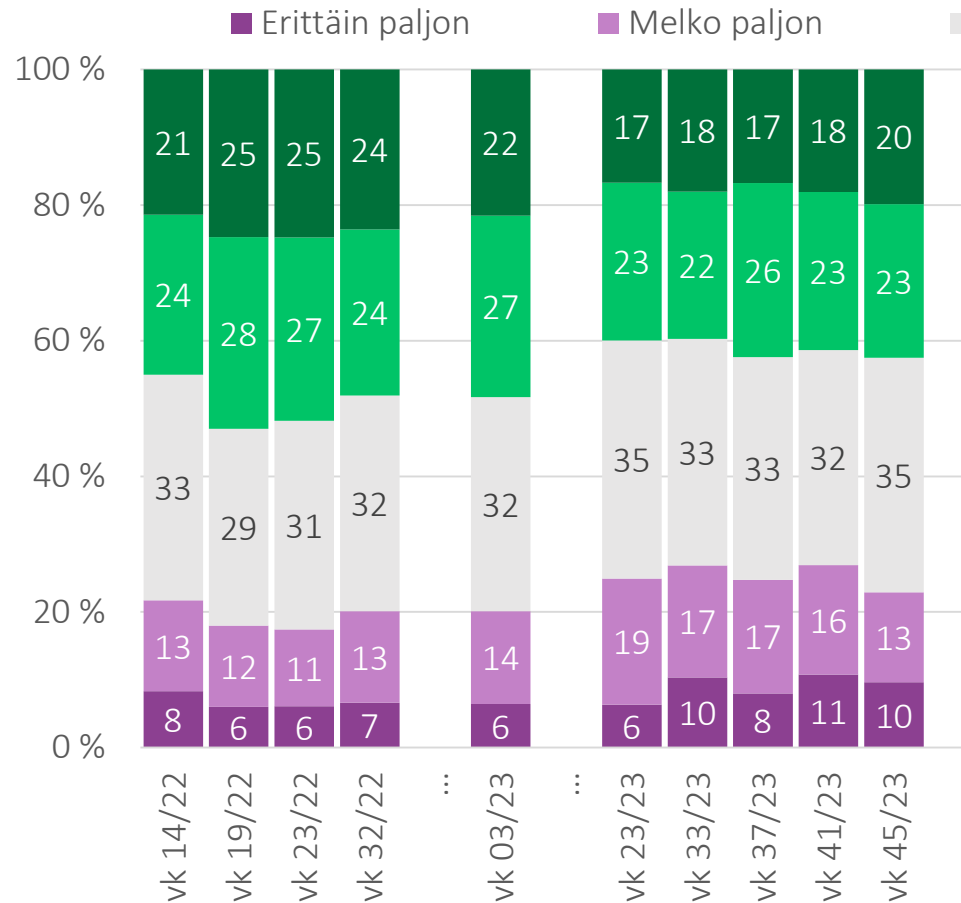
■ Täysin eri mieltä ■ Melko eri mieltä ■ Ei samaa eikä eri mieltä ■ Melko samaa mieltä ■ Täysin samaa mieltä

44. Oletko viimeisen kuukauden aikana havainnut omakohtaisesti:

Tarkoituksellisen harhaanjohtavaan tietoon perustuvia vaikuttamisyriytyksiä internetissä tai sosiaalisessa mediassa

Internetpalveluissa toimintahäiriöitä tai henkilökohtaiseen tietoturvaan liittyviä ongelmia

Suomen ulkopolitiikka ja kansainväliset suhteet

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

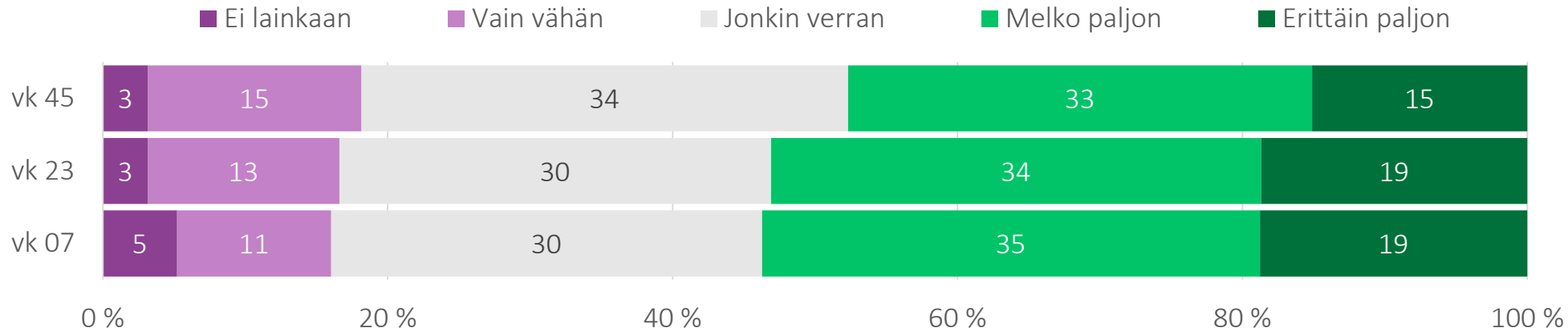

Suomen ulkopolitiikka ja kansainväliset suhteet

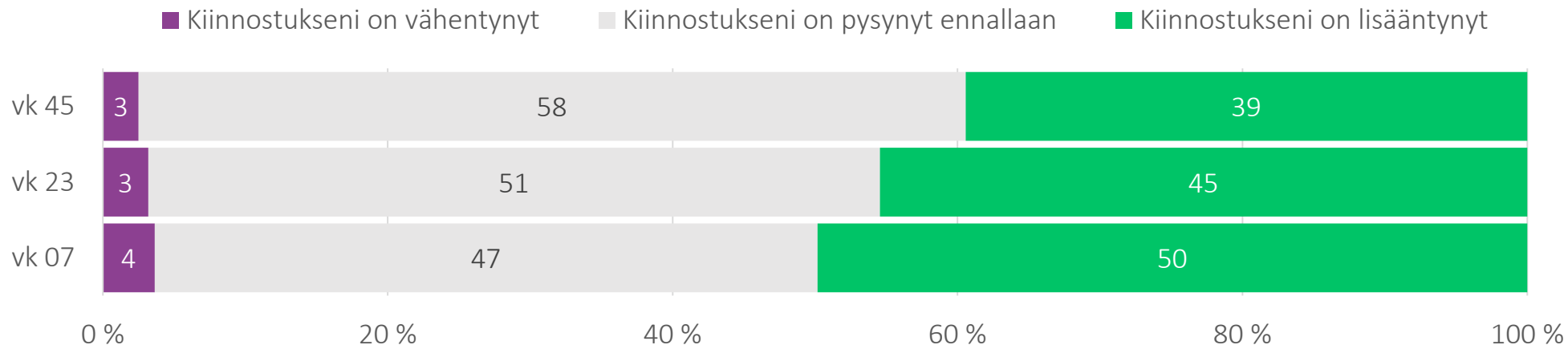
- 50. Kuinka paljon sinua kiinnostavat Suomen ulkopolitiikka ja kansainväliset suhteet?
- 51. Kun ajattelet viimeksi kulunutta 12 kuukautta, onko kiinnostuksesi Suomen ulkopolitiikkaa ja kansainvälisiä suhteita kohtaan muuttunut?
- 52. Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa?
 - a. Mielestäni on tärkeää, että kansalaiset pystyvät vaikuttamaan Suomen ulkopolitiikkaan ja kansainvälisiin suhteisiin.
 - b. Luotan siihen, että päätöksentekijät ohjaavat pätevästi Suomen ulkopolitiikkaa ja kansainvälisiä suhteita.
 - c. Koen että minulla on kansalaisena mahdollisuus vaikuttaa Suomen ulkopolitiikkaan ja kansainvälisiin suhteisiin.
- 53. Millä tavoin koet pystyväsi vaikuttamaan Suomen ulkopolitiikkaan ja kansainvälisiin suhteisiin?

Tämä osio on kysytty aiemmin kierroksilla 43 (vk 07/2023) ja 46 (vk 23/2023).

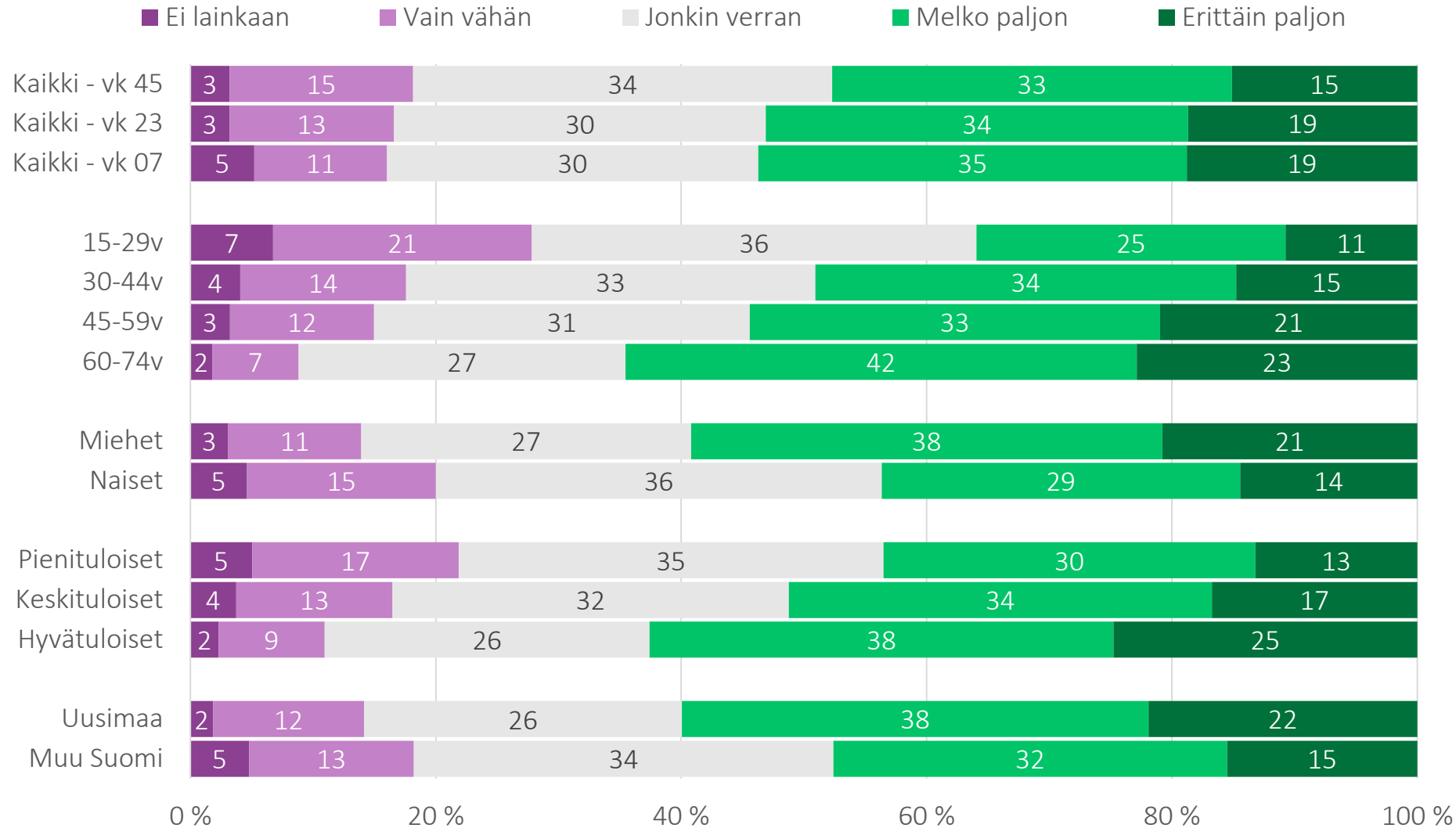
50. Kuinka paljon sinua kiinnostavat Suomen ulkopolitiikka ja kansainväliset suhteet?

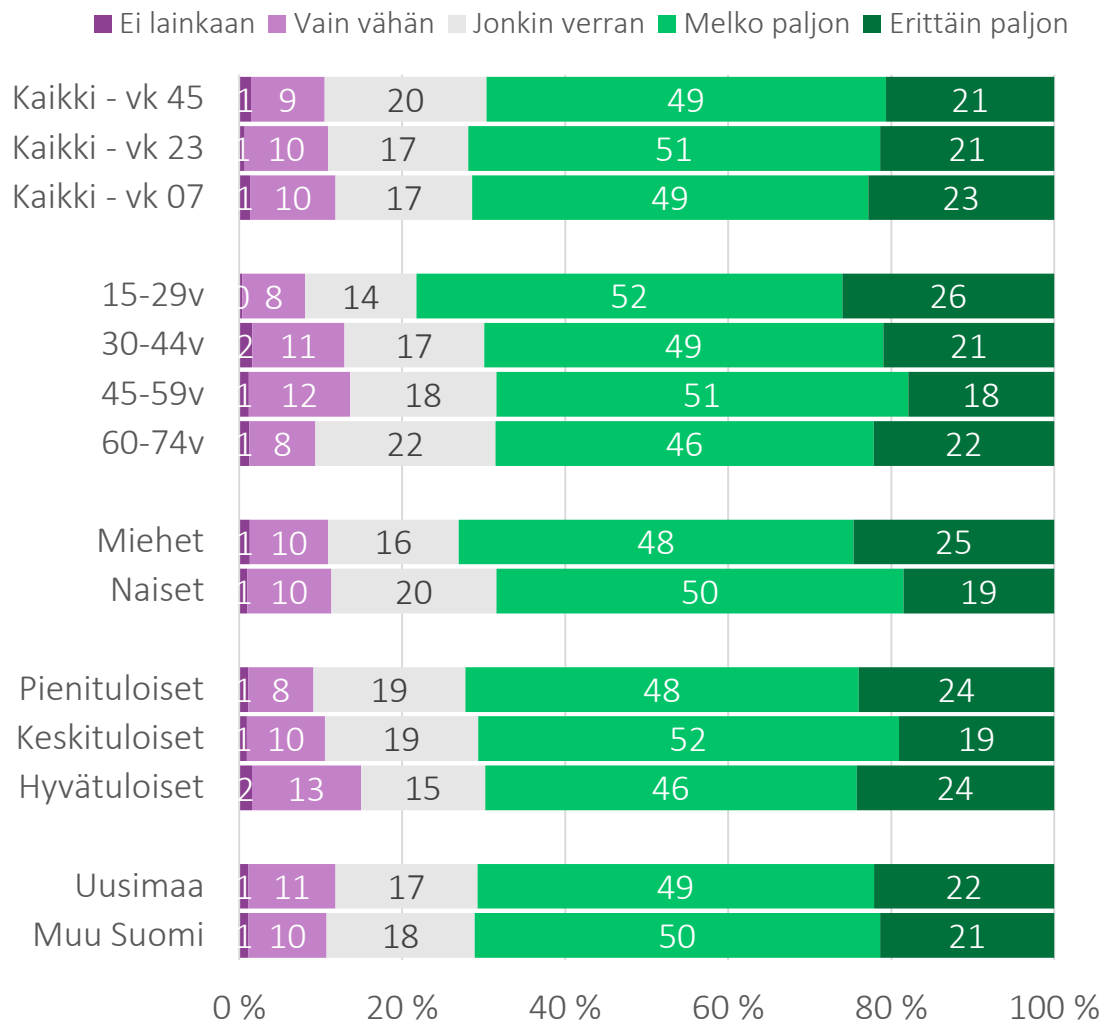
51. Kun ajattelet viimeksi kulunutta 12 kuukautta, onko kiinnostuksesi Suomen ulkopolitiikkaa ja kansainvälisiä suhteita kohtaan muuttunut?

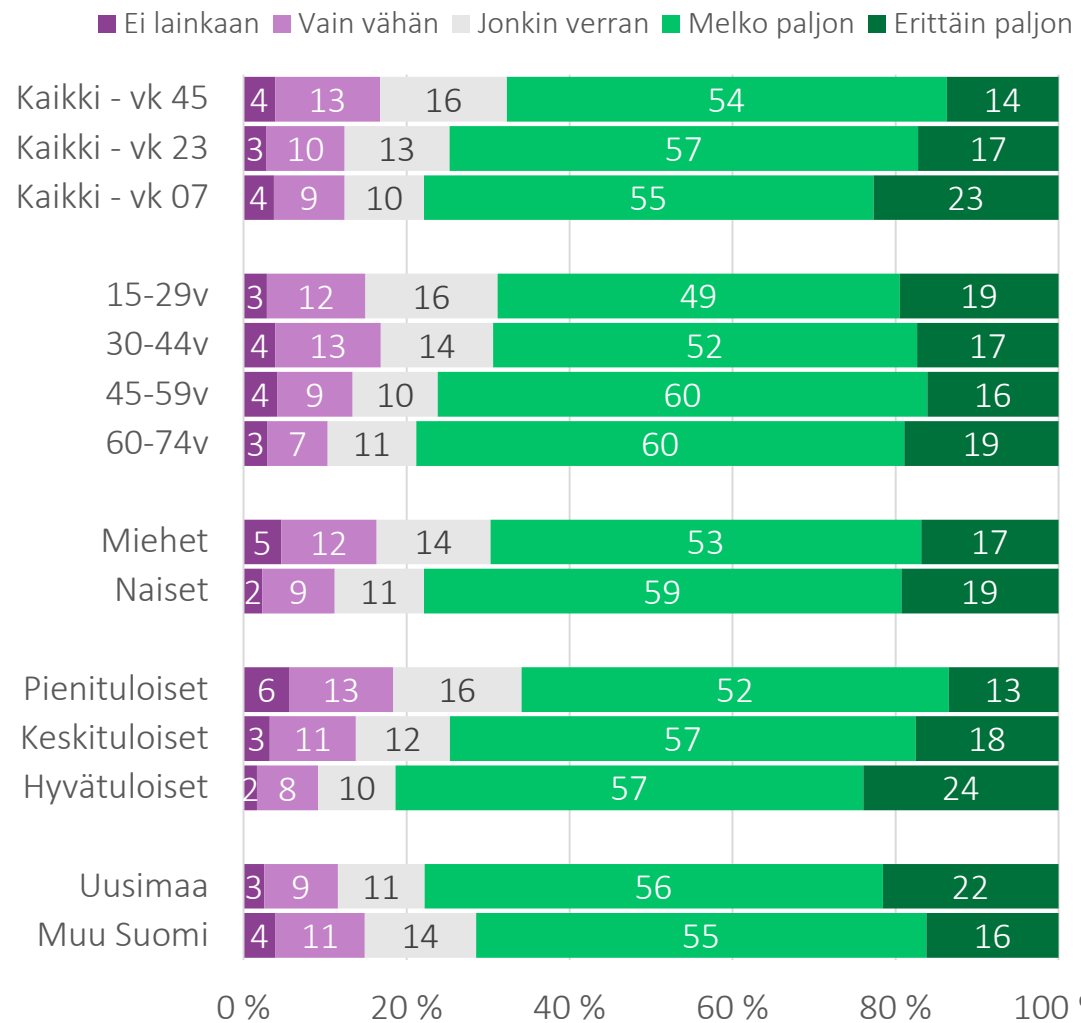
50. Kuinka paljon sinua kiinnostavat Suomen ulkopolitiikka ja kansainväliset suhteet?

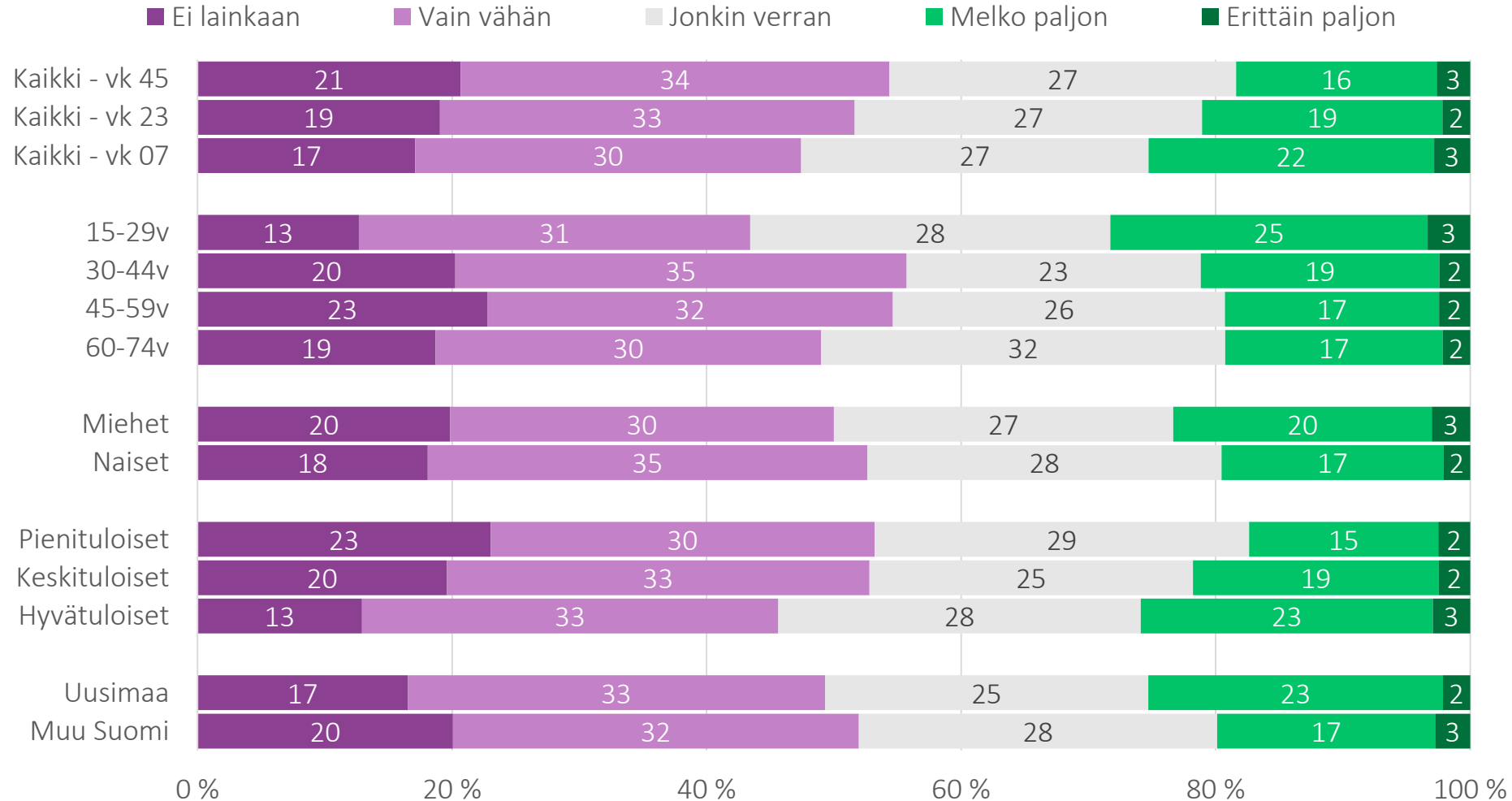
52a. Mielestäni on tärkeää, että kansalaiset pystyvät vaikuttamaan Suomen ulkopolitiikkaan ja kansainvälisiin suhteisiin.

52b. Luotan siihen, että päätöksentekijät ohjaavat pätevästi Suomen ulkopolitiikkaa ja kansainvälisiä suhteita.

52c. Koen että minulla on kansalaisena mahdollisuus vaikuttaa Suomen ulkopolitiikkaan ja kansainvälisiin suhteisiin.

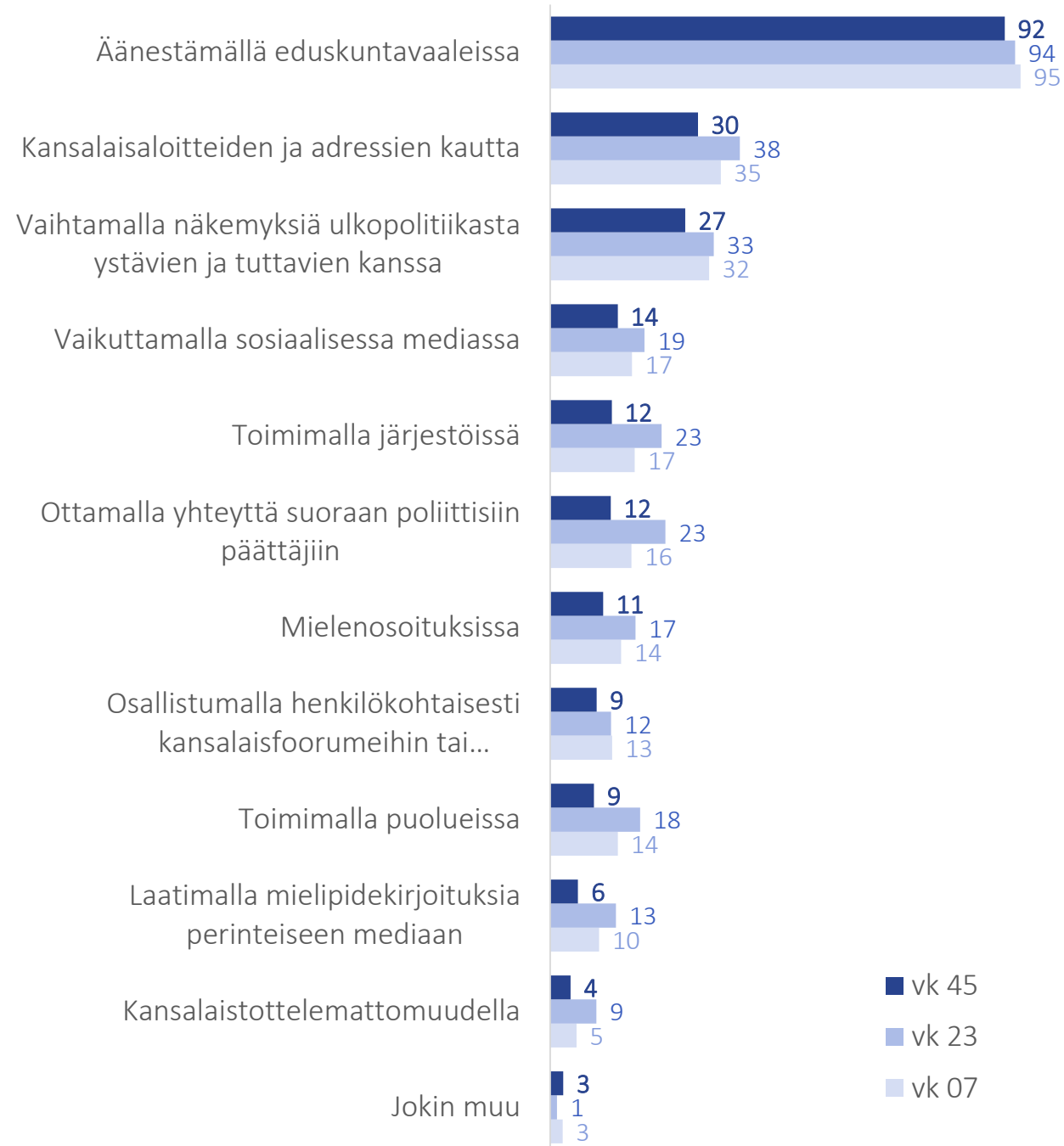
53. Millä tavoin koet pystyväsi vaikuttamaan Suomen ulkopolitiikkaan ja kansainvälisiin suhteisiin?

osuus vastaajista, %

Kysytty vain, jos vastannut 52c:

Täysin samaa mieltä / Melko samaa mieltä / Ei samaa eikä eri mieltä

Kyselyvastaajia yht. 1 159 hlö, joista 475 hlö (41 %) vastasi tähän kysymykseen.

Tutkimusselosteen yhteenveto

Kyselyn tarkoitus

Valtioneuvoston kanslia on tilannut Tilastokeskukselta Kansalaispulssi-kyselyn, jossa selvitetään kansalaisten näkemyksiä mm. viranomaisten toimintaan ja viestintään sekä vastaajan omaan mielialaan ja tulevaisuuden odotuksiin liittyen.

Kyselyn toteutustapa ja tiedonkeruu

Kysely toteutetaan verkkokyselynä 4–6 viikon välein (pl. kesätauko). Kyselyn otos muodostetaan vuonna 2023 Tilastokeskuksen työvoimatutkimukseen, kuluttajien luottamustutkimukseen ja suomalaisten matkailututkimukseen vastanneista mannersuomalaisista kohdehenkilöistä.

50. kierroksen otos muodostettiin Tilastokeskuksen työvoimatutkimukseen, kuluttajien luottamustutkimukseen ja suomalaisten matkailututkimukseen 19.4.2023–13.7.2023 vastanneista henkilöistä. Em. tutkimusten otokset poimitaan ositetulla satunnaisotannalla väestön keskusrekisteriin perustuvasta Tilastokeskuksen väestötietokannasta. Kansalaispulssin otoksessa oli yhteensä 2 972 henkilöä, joille oli ajantasainen ja kriteerit täyttävä puhelinnumero.

Otokseen kuuluville lähetettiin tekstiviestillä kutsu ja henkilökohtainen suoralinkki verkkolomakkeelle. *Vastausaktiivisuuden kasvattamiseksi tiedonkeruu-aikaa on pidennetty 9. kierroksesta lähtien kahdella vuorokaudella.* Muistutusviestit lähetettiin vastaamattomille kahden vuorokauden kuluttua perjantaina sekä viimeisen päivän aamuna maanantaina.

Aineiston painotus

50. kierroksen vastausaineisto (1 159 hlö) painotettiin vastaamaan tutkimuksen perusjoukkoa (15–74-vuotiaat mannersuomalaiset), ja painotuksessa väestötietoina käytettiin toukokuun loppupuolen (4,07 milj. hlö) tietoja. Kalibrointimuuttujina ovat sukupuoli, suuralue, ikäryhmä ja koulutusaste.

[Naiset vastasivat tälläkin kierroksella aktiivisemmin kuin miehet. 15–39-vuotiaat vastasivat heikommin kuin muut ikäryhmät. Maantieteellisesti katsoen vastausosuudet vaihtelevat selvästi kierroksittain \(n. 20–60 %\).](#)

Kierros	Kenttäaika	Otos	Vastauksia	Vastausosuus
2020				
1. kierros	2.4. (to) – 5.4. (su)	2 911	1 240	42,6 %
2021				
15. kierros	13.1. (ke) – 18.1. (ma)	2 428	1 187	48,9 %
2022				
31. kierros	19.1. (ke) – 24.1. (ma)	2 842	1 435	50,5 %
2023				
42. kierros	18.1. (ke) – 23.1. (ma)	2 737	1 231	45,0 %
...
49. kierros	11.10. (ke) – 16.10. (ma)	2 640	1 085	41,1 %
50. kierros	8.11. (ke) – 13.11. (ma)	2 972	1 159	39,0 %

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET